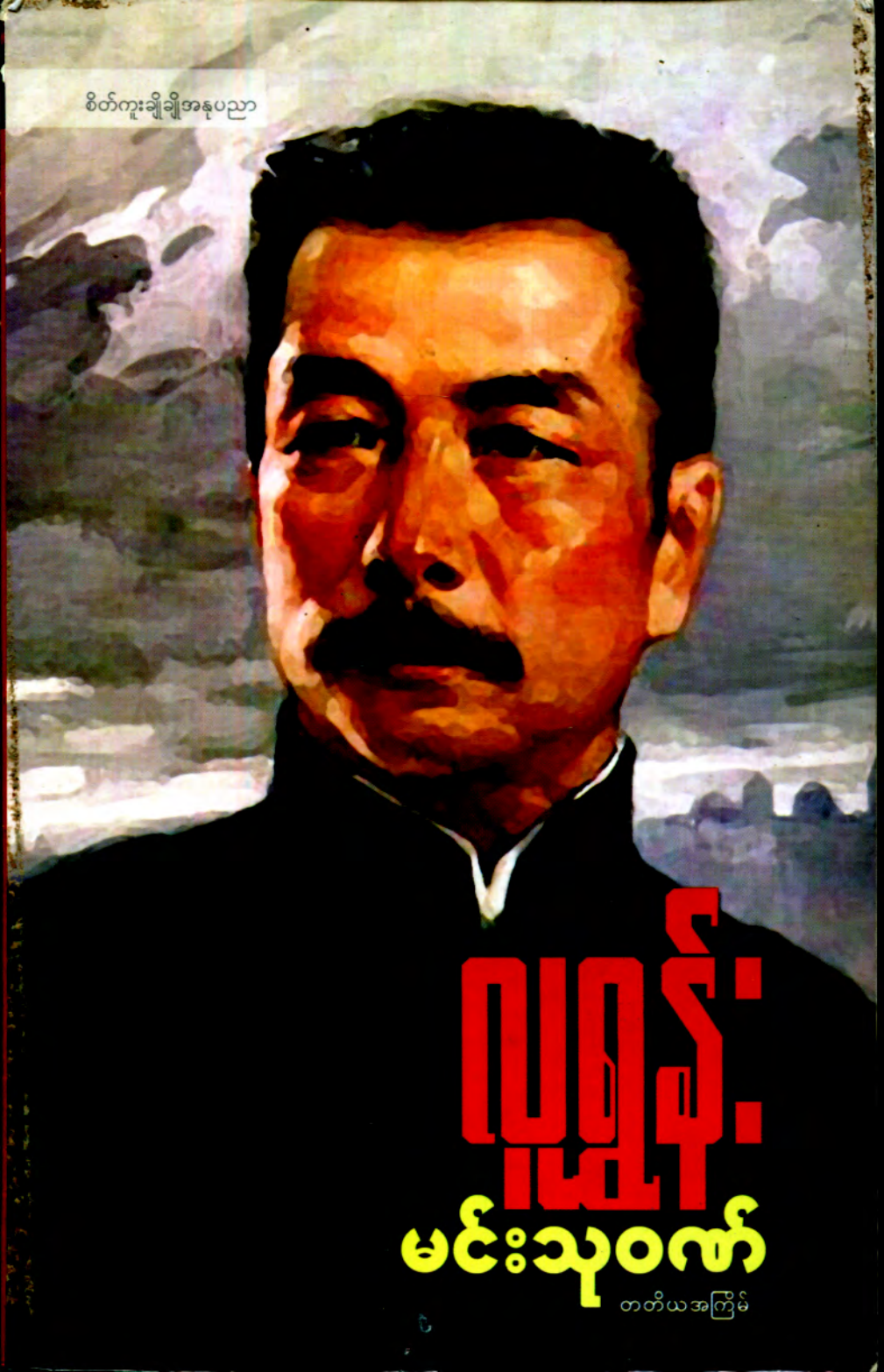

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

**လျှောက်
မင်းသုဝဏ်**

တတိယအကြိမ်

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သူသည် လူ့သဘာဝကို လေ့လာတင်ပြသည့် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့် အရှေ့ဥရောပတိုက် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့အကြားရှိ တော်လှန်ပုန်ကန်သော စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကြိုးပမ်းချက်များသည် ထိုစဉ်က အရှိန်ဩဇာအနည်းအကျဉ်းသာရှိခဲ့စေကာမူ တရုတ်ပြည်ရှိ တော်လှန်ရေးစာပေလှုပ်ရှားမှုတွင် အစောဆုံးသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပေရာ လူရွှန်သည် တရုတ်ပြည်တွင် ပြည်သူတို့၏ တော်လှန်ရေးလှုံ့ဆော်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းစေခဲ့ပေသည်။ အခြားတော်လှန်ရေးသမားတို့ထက် များစွာရှေ့တန်းကျလှသည့် ထိုစဉ်က သူ့အတွေးအခေါ်၏ ထင်ရှားသောသွင်ပြင်လက္ခဏာသည် ကား အဖိနှိပ်ခံ လူထုများနိုးကြားလာခြင်းနှင့် သူတို့၏တိုက်ပွဲ အောင်ပွဲရခြင်းတို့အားဖြင့် တရုတ်ပြည်သည် လွတ်မြောက်မှုရရှိလိမ့်မည် . . .ဟု သူယုံကြည်သည်ဆိုသော အချက်ပင်တည်း။

လူရွှန်

မင်းသုဝဏ်

mtw0008

1300.00

Ks

လူရွှန်း၊ မင်းသုဝဏ်

အပြင်အဆင် - အမ်အက်စ်အို၊ စာမျက်နှာ ၈၆၊ မျက်နှာ၊ ၁၃ ဝေဝီ x ၂၀ ၀၅ ဝေဝီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၅၊ ဩဂုတ်လ၊ တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၇ မန်းကနက်စာပေဇာတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းရေ၊ ၁၃၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

မာတိကာ

၁။ လူရွှန်း	၁
၂။ အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု	၆
၃။ လူရွှန်းနှင့် ၎င်း၏စာပေ	၁၀
၄။ လူရွှန်းထွန်းပြောင်စေခဲ့သော လမ်းစဉ်	၁၃
၅။ လူရွှန်း၏ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများ	၃၈
၆။ THE TRAIL BLAZED	၅၆

စိတ်ကူးချိုချိစာအုပ်

လရန်း
အိမ်
မင်းသုဝဏ်
မြန်မာပြန်

တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၅

လူရွှန်း

ကျွန်ုပ်သည် ခေတ်မမီသော ဗေဒင်သုံးပုံကိုစွန့်၍ ခေတ်မီသော ပိဋကတ်
သုံးပုံကို ဟောတော်မူသော . . . ခေတ်မမီသော ဗြဟ္မဏဝါဒကို စွန့်၍
ခေတ်မီသော ဗုဒ္ဓဝါဒကို တီထွင်သော သကျမုနိအား ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ စိန့်
တိုင်းတွင် ယနေ့ပေါ်ပေါက်နေသော ဝတ္ထုတိုများကို ယထာဗလ စွမ်းသမ္မာဖြင့်
ပြန်ဆိုရေးသားပါအံ့. . . .။

စိန့်တိုင်း ခေတ်စမ်းစာပေအရေးတွင် ခေါင်းဆောင်ကား “လူရွှန်း”
အမည်ရှိ စာရေးဆရာကြီးဖြစ်ပါသည်။ လူရွှန်းကား သူ၏အမည်မဟုတ်၊
အမည်အရင်းမှာ ချောရှုဂျင်ဖြစ်သည်။ သူသည်စိန့်တိုင်း ချောကျိင်းခရိုင်၊
ရှော်စင်မြို့စာတိ၊ ၁၈၈၁ ခု ဖွားဖြစ်သည်။ သူ့အဘိုးသည် ဟန်လင်းခေါ်
တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ထူးရသူဖြစ်၍ သူ့အဖေသည် ဆူဝဲခေါ် ပညာသည် ဂုဏ်ထူး
ရသူဖြစ်သောကြောင့် ချောရှုဂျင်(လူရွှန်း)သည် မိဘဘိုးဘွားထံမှ ပျို့ကဗျာ၊
စာကြီးပေကြီးများကို နည်းနာခံယူဆည်းပူးခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း
ချောတို့ အမျိုးကား အခြားပညာရှိများကဲ့သို့ မကြွယ်ဝချေ။ ငယ်စဉ်ကပင်
အဖေသေဆုံးသွားသဖြင့် ချောရှုဂျင်တို့ သားအမိမှာ သူတစ်ပါး၏ ခြေကြို
လက်ကြားတွင် နေခဲ့ရလေသည်။ သူ့မိခင်သည် အတော်ပင်ပန်းစွာ ကပ်ရပ်

တိုးလျှိုးလုပ်ခါမှ သားဖြစ်သူကို နံကင်းမြို့ အစိုးရကျောင်းများသို့ ပို့နိုင်တော့သည်။ ချောရှုဂျင်သည် နံကင်းမြို့တွင် ရေကြောင်းပညာကို သင်ကြားပြီးနောက် သတ္တုတူးဖော်သည့်ပညာနှင့် အင်ဂျင်နီယာအတတ်ကို သင်ရန် ဆိုင်ရာကျောင်းသို့ ပြောင်းသွားပြီးလျှင် ထိုကျောင်းတွင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ကို ယူလေသည်။ ထို့နောက် အစိုးရစရိတ်ကိုယူ၍ ပညာတော်သင်အဖြစ် ဂျပန်ပြည်သို့ ပညာဆက်လက်သင်ရန် သွားလေသည်။

တိုကျိုမြို့တွင် ဆေးပညာကိုသင်ယူ၍ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် စိန့်တိုင်းသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် ဥရောပတိုက်သို့ သွား၍ ပညာရှာခွင့်မရခဲ့သဖြင့် များစွာစိတ်ပျက်ခဲ့သည်။ မဖြစ်မမြောက်တတ်ခဲ့သော ဆေးပညာဖြင့်လည်း အသက်မမွေးလိုဟုဆိုကာ ချောရှုဂျင်သည် သူ့ဇာတိခရိုင်နယ်အတွင်းတွင် ပင် ကျောင်းဆရာလုပ်၍ စာပေပို့ချနေလေသည်။ ၁၉၁၁ ခုနှစ် စိန့်တိုင်းသားတို့သည် မန်ချူးအစိုးရကို ပုန်ကန်ကာ မန်ချူးဧကရာဇ်ကိုနန်းချ၍ သမ္မတနိုင်ငံတည်ထောင်ကြသောအခါ ချောရှုဂျင်သည် အားရဝမ်းသာစွာ ပီကင်းမြို့သို့တက်သွား၍ စိန့်တိုင်းကို နိုးကြားထကြွအောင် ဆော်ဩသော ပညာရှိတို့ဝိုင်းသို့ ဝင်လေသည်။

၁၅ နှစ်တာ ကာလပတ်လုံးသူသည် အထွေထွေအလုပ်တို့ကို စိတ်ထက်သန်စွာ ဆောင်ရွက်လေသည်။ သူသည် ပညာရေးရာထူးတစ်ခုကို လက်ခံ၍ တက္ကသိုလ်သုံးခုတွင် တစ်ကြိမ်တည်း စာပေပို့ချလေသည်။ ထိုတက္ကသိုလ်သုံးခုတွင် စိန့်တိုင်းစာပေပြန်လည်ထွန်းကားရာ ပျိုးခင်းလည်း ဖြစ်သော ပီကင်းအမျိုးသားတက္ကသိုလ်လည်း ပါဝင်လေသည်။

ဤနေရာ၌ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တိုင်အောင် စိန့်တိုင်းတွင် ပခုံးချင်းယှဉ်ကာ ထွန်းကားခဲ့သော စာပေသုံးမျိုးအကြောင်းကို အမြွက်မျှစကားချပ်ပါဦးအံ့။ (က) ရှေးသရောအခါက ခေတ်စားခဲ့သော ဝင်ယင်ခေါ်စာပေမျိုးမှာ “ပေကုန်များ၍စာသားမပါသော” အဖွဲ့အနွဲ့ အပြစ်အချွဲအရည်အလျား စာမျိုး ဖြစ်သည်။ (ခ) ယခုခေတ်မှ ပေါ်လာသည့်ပဲဟွာခေါ် စာပေမျိုးမှာ အရပ်ပြောစကားနှင့်ရေး၍ ဝင်ယင်ပညာရှိကြီးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ခံရသော အများကြိုက်အရာရောက်သော ခေတ်စမ်းစာမျိုး ဖြစ်သည်။

(ဂ) တတိယအမျိုးမှာ ပေထက်မတင် တောသူတောင်သားတို့ မိမိတို့

နယ်ပယ်အလိုက်တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်းကာ ပြောဆိုသော ပုံတိုပတ်စ စာပေမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ စိန့်တိုင်းတွင် လက်တိုလက်ရှည်ဟု မြန်မာတို့ ခေါ်စမှတ်ပြု သော ပြည်ကြီးသားတို့သည် တစ်ဦးပြောသည့်စကားကို တစ်ဦးနားမလည်၊ ဝင်ယင်စာပေမျိုးသည် စာကြီးပေကြီးဆန်လှ၍ သာမန်လူတို့ မသင်ယူနိုင်၊ နားမလည်နိုင်။ တတိယစာပေမျိုးကိုလည်း တစ်ရပ်သား၊ တစ်နယ်သားတို့ နားမလည်နိုင်။ ထို့ကြောင့် လက်တိုလက်ရှည် စသော စိန့်တိုင်းသား အမျိုးမျိုး တို့ အတူနားလည်နိုင်ရအောင် အရပ်ပြောစကားရိုးရိုးဖြင့် ရေးသားပြုစုသည့် ပဲဟွာခေါ် ခေတ်စမ်းစာပေမျိုး ပေါ်ပေါက်လာရလေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ရှေးရိုးပညာရှိကြီးတို့သည် ခေတ်စမ်းစာပေကို “အရူးစာ” ဟု ရှုတ်ချသကဲ့သို့ စိန့်တိုင်းတွင်လည်း ပဲဟွာစာပေကို ရှေးပညာရှိတို့ ရှုတ်ချကြလေသည်။

ထိုအခိုက်၌ လူရွှန်းသည် မန်ယွန်းနှင့် ယူရွှီးခေါ် မဂ္ဂဇင်း နှစ်စောင်ကို လည်း တည်းဖြတ်နေလေသည်။ ၎င်းပြင် ဂျာမန်၊ ရုရှား၊ ဂျပန်စာအုပ်များကို လည်း ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားလေသည်။

‘လုလင်သစ်’ ခေါ်သော မဂ္ဂဇင်းတွင်လည်း ဝင်ရောက်ရေးသားနေလေ သည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ ‘လုလင်သစ်’ မဂ္ဂဇင်းသည် ပဲဟွာစာပေအရေးကို စတင်ဆောင်ရွက်ရာ နောင်ကာလ၌ ပဲဟွာစာပေသည် စိန့်တိုင်းကြီး တစ်ဝန်းတစ်လျားတွင် အောင်တံခွန်လွှင့်ကာ ကြီးပွားထွန်းကား လာလေတော့သည်။ ထို‘လုလင်သစ်’ မဂ္ဂဇင်းကို ထိုစဉ်အခါက ချင်တူဆူး ခေါ် ပညာရှိကြီးတည်းဖြတ်လေသည်။ ချင်တူဆူးသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဆရာတစ်ဦးဖြစ်၍ ပဲဟွာစာပေကို ရုံးသုံးစာပေ၊ အများသုံးစာပေဖြစ်ရ အောင် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်သူဖြစ်လေသည်။ ပဲဟွာစာပေ သက်သက်နှင့် ရေးသားပုံနိပ်ထုတ်ဝေသော လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းမထွက် မီ အထက်ကာလက စိန့်စာပေဟူသမျှကို ရှေးသုံးဝင်ယင်စာပေရေးပုံမျိုးနှင့်သာ ထုတ်ဝေခဲ့လေ သည်။ စိန့်တိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆူပူသောင်းကျန်း ‘ပုန်ကန်ရေး’ ဟူသမျှတွင် ပဲဟွာခေတ်စမ်းစာပေ ပုန်ကန်ရေးသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၍ ထိုလုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းက စတင်ခင်းကျင်းလိုက်သော ‘စုတ်တံစစ်ပွဲ’ သည် စစ်ပွဲအပေါင်းတွင် နင်လား၊ ငါလား အတိုက်ခိုက်ရဆုံးစစ်ပွဲ ဖြစ်လေသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပဲဟွာလက်နက်ကိုင် စစ်သူရဲတို့သည် မန်ချူးအစိုးရဆီမှ

ဆက်ခံယူလိုက်သော ရှေးဆန်ခေတ်သုံးအလေ့အထ အသုံးအနှုန်းတို့ကို တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။

ဤသည်ကား စိန့်တိုင်းတွင် ခွဲခြားသော ဝေဖန်တတ်သော စဉ်းစား ဉာဏ် စတင်ပေါ်ထွန်းသောခေတ်ဦးဖြစ်လေသည်။ အမျိုးဘာသာ သာသနာ အရေးတို့တွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို စတင်တောင်းဆိုသော မင်္ဂလာခေတ် သစ်ကား ထိုအခါတွင် ထွက်သစ်စ နေလှလင်ကဲ့သို့ ဆန်းပေါ်လာလေ တော့သည်။

ပဲဟွာစစ်တပ်တွင် စစ်ဦးဘီလူးက ချီတက်သူကား လူရွှန်းဖြစ်သည်။ ချင်တူဆူးနှင့် သွေးသောက်ဘက်ဖြစ်၍ လူရွှန်းသည် လှလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးတိုရှည်တို့ကိုထည့်လေသည်။ 'ဘယဆေး' စသောဝတ္ထုတို့ကို လည်း ထည့်လေသည်။

သို့သော်လည်း ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ဝေသော ခေတ်ဆိုးကြီးကို သရော် ထားသည့် "အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ" ခေါ် ဝတ္ထုကိုဖတ်ကြရသောအခါ လူရွှန်း ကို နိုင်ငံအဝန်းက အသိအမှတ်ပြုတော့သည်။ ဤဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမျိုး၊ စာရေးသားပုံမျိုးကား စိန့်စာပေအတွက် အတော်ထူးဆန်းနေလေသည်။ မြို့ တိုင်းရွာတိုင်း၌ အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြ၊ ပြောဆိုကြ၊ တိုင်ပင်ကြလေသည်။ ရှေးရိုးပညာရှိတို့က အာကြူကို ရှုတ်ချပြောဆိုကြ၏။ ခေတ်မီလူငယ်တို့က အာကြူကို ချီးမွမ်းကြ၏။ လူရွှန်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ 'စုတ်တံစစ်ပွဲ'ကို တိုက်ခိုက်ကြရာ နောက်ဆုံး၌ လူရွှန်းသည် ပဲဟွာခေတ်စမ်း စာပေအရာတွင် သမ္မတခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ထွက်လာတော့ သည်။

ထိုအခါမှစ၍ အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို တစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်ကျ အသစ်အသစ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရလေသည်။ ထိုတွင်မျှမကသေး၊ ဤ ဝတ္ထုကို ပြင်သစ်ဘာသာ၊ ဂျာမန်ဘာသာ၊ ရုရှားဘာသာ၊ ဂျပန်ဘာသာ စသော ဘာသာအမျိုးမျိုးတွင်လည်း ပညာရှိတို့ ပြန်ဆိုရေးသားကြလေသည်။ လူရွှန်း ၏အရေးအသားကို များစွာနှစ်သက်ရှိသော ရိုမိန်ရိုလင် ခေါ် သိုးဆောင်း ပညာရှိကြီးကား ဤဝတ္ထုဖတ်ရစဉ်က မျက်ရည်ပင်ကျမိသည်ဟု မိန့်ဆိုလေ သည်။

သို့သော်လည်း အရာရှိတို့ကား လူရွှန်း၏အရေးအသား အပြုအမူကို မနှစ်သက်ကြ။ တိုင်းပြည်မငြိမ်မသက်အောင် ထိုးဆွသည်ဟု အမှုရှာကာ ပညာရေးဌာနမှ လူရွှန်းကို ထုတ်ပစ်ကြလေသည်။ ထို့နောက် အာဏာရှင် တွန်ချီဂျီလက်ထက်တွင် လူရွှန်းကိုဖမ်းရမည်ဟု ဝရမ်းစာထုတ်သဖြင့် လူရွှန်း မှာ မိတ်ဆွေကောင်းတို့၏ အကူအညီကိုယူကာ ပီကင်းမြို့မှ ရုပ်ဖျောက်ထွက် ပြေးရလေသည်။ ဤကား ပထမဆုံးသေဘေးမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

ထို့နောက် အမှိုင်းမြို့တွင် ခဏနေ၍ စာပေသင်ကြားပို့ချရင်း စာပေပြုစု နေလေသည်။ သမ္မတ စံရပ်ဆင်(ဆွန်ယက်ဆင်)သည် ကိုမင်တန်အစိုးရ အဖွဲ့တွင် ကွန်မြူနစ်တို့အား လက်ခံသောအခါ လူရွှန်းသည် ကင်တွန်မြို့ သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားလေသည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ချန်ကေရှိတ်သည် ကျောင်း သား၊ အလုပ်သမား၊ တောသားမကျန် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကွန်မြူနစ် ဝါဒီတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းသောအခါ လူရွှန်းမှာ ပြေးလွှားရပြန်သည်။ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်းဘေးမှ လွတ်ကင်းရအောင် ရှန်ဟဲသို့ပြေး၍ ပုန်းအောင်း နေရလေသည်။

အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု (A LITTLE INCIDENT)

ကျွန်ုပ်တောမှ မြို့သို့တက်လာသည်မှာ ခြောက်နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ထိုအတောအတွင်း၌ နိုင်ငံရေးခေါ်သောကိစ္စများ များစွာပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ အချို့ကို မြင်ဖူးလိုက်ရ၏။ အချို့ကို ကြားဖူးလိုက်ရ၏။ ထိုကိစ္စတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးကား စိုးစဉ်းမျှလှုပ်ရှားခဲ့ပုံမရ။ ထိုနိုင်ငံရေးကိစ္စတို့ကို ပြန်လှန်သတိရသောအခါ ကျွန်ုပ်၏စိတ်သည် ပို၍တိုမိသည်သာမက တစ်နေ့တခြားလောကတွင် အချစ်လျော့၍ သွားတော့သည်။ သို့သော်လည်း အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခုသည်ကား ကျွန်ုပ်အတွက် အဓိပ္ပာယ်လေးနက်လှပါ၍ ယနေ့ထက်တိုင် မမေ့နိုင်ခဲ့ပါ။

ထိုနေ့ကား ကျွန်ုပ်တို့ စိန့်တိုင်းသမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်သည်မှာ ခြောက်နှစ်မြောက်သော သက္ကရာဇ်၏ ဆောင်းရာသီနေ့တစ်နေ့ဖြစ်၍ မြောက်လေကြမ်းကြီး ရမ်းကားနေသောနေ့လည်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး ဝရံလှရုံအတွက် ကျွန်ုပ်မှာ စောစောစီးစီးအိပ်ရာမှထ၍ အလုပ် ဆင်းရပါသည်။ သို့သော်လည်း အလုပ်သို့သွားရာခရီးတွင် မည်သူမျှ မတွေ့ရလောက်အောင်ရှိပါသည်။ အတော်ပင်ပင်ပန်းပန်းရှာခါမှ လန်ချားတစ်စီးကို

တွေ့ရ၍တက်စီးကာ လန်ချားသမားအား တောင်တံခါးသို့ သွားရန် ခိုင်းပါသည်။

ခဏကြာသောအခါ လေငြိမ်စပြု၍ လမ်းတွင်ပျံ့နေသော ဖုန်တို့လည်း ထိုင်စပြုသောကြောင့် မျက်စိအတော်ရှင်းသွားပါသည်။ လန်ချားသမားလည်း လျင်မြန်စွာပြေးပါတော့သည်။ တောင်တံခါးသို့ရောက်ခါနီးကာမှ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ကျွန်ုပ်၏ရှေ့တွင် ဖြတ်ပြေး၍ လန်ချားနှင့် ငြိပြီးလျှင် မြေသို့ပစ်လဲသွားပါသည်။

လဲသူကား အခြားမဟုတ်၊ ဆံပင်ဖြူကျိုးကျားနှင့် အဝတ်စုတ်အဝတ် နွမ်းများကိုသာဝတ်ထားသော မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုမိန်းမသည် လမ်းဘေးမှ ရုတ်တရက်ပြေးထွက်လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့တည့်တည့်တွင် လမ်းကိုဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ လန်ချားသမားသည် ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ပါသေး၏။ သို့သော်လည်း ထိုမိန်းမ၏ ကြယ်သီးမတပ်လေတွင် လွင့်နေသော အဝတ်စုတ်သည် လှည်းတံတွင် ငြိပါသည်။ ကံအားလျော်စွာ လန်ချားသမားက အရှိန်လျော့လိုက်၍သာ သက်သာရာရပါသည်။ သို့ မဟုတ်က ထိုမိန်းမသည် ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံလဲ၍ နာနာကြည်းကြည်း ထိခိုက်ရာပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လန်ချားရပ်ပြီးသည့်နောက်တွင်ပင် ထိုမိန်းမသည် လဲရာမှ မထ၊ လေးဖက်ထောက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိခိုက်သွားသည်ဟုကား ကျွန်ုပ်မထင်၊ ဤလန်ချားတိုက်သည့်ကိစ္စကို မည်သူမျှ မမြင်ပါ။ သို့ပါလျက်လည်း လန်ချားသမားသည် ဆက်လက်မဆွဲရုံမျှမက အမှုပတ်အောင် ရပ်ကြည့်နေသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် အလွန်စိတ်တိုမိပါသည်။ ဤကိစ္စသည် ကျွန်ုပ်၏ခရီးကို ကြန့်ကြာစေရုံမျှမက ဒုက္ခလည်း ပေးချင်ပေးနိုင်ပါသည်။

“ဟေ့ . . .ဆက်ဆွဲမှာကို ဆွဲပါကွ . . . မဖြစ်လောက်ပါဘူး။”

ဟု လန်ချားသမားကို ကျွန်ုပ်ဆိုပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်ဆိုသည်ကို မကြား၍လား၊ ဂရုမစိုက်လို့လားမသိ။ သူသည် လှည်းတံများကို ချ၍ ထိုမိန်းမကို ညင်သာစွာ ထူမလေတော့သည်။ ထို့နောက် မိန်းမကို ဖေးထူထား၍ “ခိုက်မိသွားသလား” ဟုမေးပါသည်။

“ခိုက်မိသွားတယ်”

“နင်လဲသွားတာကို ငါအမြင်သားပဲ... သိပ်ပြင်းထန်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး... ဘယ်နယ် ခိုက်မိနိုင်မှာတဲ့လဲ။ အလကား မူရာများနေတာ၊ မုန်းစရာကောင်းလှတယ်၊ လန်ချားသမားကလည်း သက်သက်အမှုပတ်အောင် လုပ်နေတာပဲ။ မင်းအမှုကို မင်းဘာသာရှင်းအောင်လုပ်ပေတော့” စသည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ကား စိတ်တွင်ရှေ့တော်မိပါသည်။ သို့သော်လည်း လန်ချားသမားကား ခိုက်မိသွားသည်ဟု ကြားရပြီးနောက် မဆိုင်မတွတော့ပြီ။ မိန်းမ၏ လက်မောင်းကို ကိုင်ကာ ဂရုတစိုက် လမ်းတစ်ဖက်ဆီသို့ ခေါ်ဆောင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း လှမ်း၍ကြည့်လိုက်မိရာ ဂါတ်တဲတစ်ခုကို မြင်ရ၍ အံ့အားသင့်သွားပါသည်။ လန်ချားသမားသည် ဂါတ်တဲအပြင်ဘက်၌ မည်သူ့ကိုမျှ မမြင်ရ၍ ထိုမိန်းမကို ဂါတ်တဲတွင်းသို့ သွင်းသွားပါသည်။

ထိုခဏ၌ ကျွန်ုပ်သည် ထူးဆန်းသော ဝေဒနာတစ်ခုကို ခံစားရပါသည်။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်မသိ၊ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကပ်သော ထိုလန်ချားသမား၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် ကျွန်ုပ်၏ရှေ့တွင် ကြီး၍ကြီး၍ လာပါသည်။ သူ့ရှေ့သို့ဆက်သွားလေ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာကြီးလာလေ ဖြစ်၍ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်မှာ သူ့ကိုယ်ကို မော့၍ပင်ကြည့်ရပါသည်။ ထိုအတွင်းမှာပင် ထိုသူရှိရာအရပ်ဆီမှ မမြင်ရသော သတ္တိတစ်ခုသည် လာ၍ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ခန္ဓာအား ဖျစ်ညစ်ဖိနှိပ်နေသကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ ထိုမမြင်ရသည့် သတ္တိထူးသည် ကျွန်ုပ်၏ သားမွေးဝတ်လုံအောက်တွင် ကိန်းအောင်းနေသော သေးနုတ်သိမ်ဖျင်းသည့် အလှေတို့ကို တွန်းထုတ်နေသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ခွန်အားသည် ကုန်ခန်းသွားတော့သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သွေးသည် ခဲသွားတော့သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်သည် ချည့်နဲ့၍ လာပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အကြံမရှိ အစည်မရှိ၊ မျက်စိအကြောင်သားနဲ့ မလှုပ်မယှက်ထိုင်နေရာ ဂါတ်တဲဘက်မှ ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦး ကျွန်ုပ်ဆီသို့ ထွက်လာနေသည်ကိုမြင်ရမှ လန်ချားပေါ်မှ ဆင်းပါသည်။

“တခြား လန်ချားတစ်ခုကို ငှားပြီးသွားပါ... ခင်ဗျား လန်ချားသမားဆက်ပြီး မသွားနိုင်တော့ဘူးတဲ့” ဟု ထိုသူက အကြံပေးပါသည်။

ကျွန်ုပ်လည်း ဘာကိုမျှမစဉ်းစားဘဲ အိတ်ထဲသို့လက်နှိုက်၍ ကြေးပြားလက်တစ်ဆုပ်ကြီးကို ယူထုတ်လိုက်ပြီးလျှင် “ကျုပ်လန်ချားသမားကို ဒီ

ပိုက်ဆံတွေပေးလိုက်ပါ” ဟုပြောပါသည်။

မြောက်လေပြင်း ငြိမ်သွားလေပြီ၊ လမ်းကား လူရှင်းတုန်းပင်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လမ်းလျှောက်ရင်း စဉ်းစားပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ် အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မစဉ်းစားရဲသကဲ့သို့ဖြစ်နေပါသည်။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ဖယ်ထား၍ ကြေးပြားလက်တစ်ဆုပ်အတွက် ဖြေရှင်းချက်ကို ရှာပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဘာကြောင့် ထိုလန်ချားသမားအား ထိုကြေးပြားတို့ကို ပေးခဲ့ပါ သနည်း။ ဆုလာဘ်အဖြစ်နှင့်ပါလား၊ အထက်ကကဲ့သို့ တွေးကြံရေရွတ်ခဲ့ပြီး ခါမှ ထိုလန်ချားဆရာအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးနိုင်လောက်အောင် ကျွန်ုပ် လူရာဝင်ပါသေးလား၊ ကျွန်ုပ်၏လိပ်ပြာကို ကျွန်ုပ် အဖြေမပေးရဲတော့ပါ။

ထိုအတွေ့အကြုံသည် ကျွန်ုပ်၏မှတ်ဉာဏ်တွင် ယနေ့ထက်တိုင် တောက်လောင်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ပြန်ပြောင်းစဉ်း စားမိတိုင်း ပင်ပန်းဆင်းရဲရပါသည်။ ဤအတောအတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသော စစ်ရေး၊ မက်ရေး၊ နိုင်ငံရေး ဇာတ်လမ်းသည် ငယ်စဉ်က ကျွန်ုပ်ကျွန်ုပ်မှတ် ခဲ့ဖူး၍ ယခုအခါ တစ်ကြောင်းတစ်ပါဒ်ကိုမျှ မရွတ်ပြနိုင်တော့သော ပျို့ကဗျာ စာပေတို့နှင့် တူပါတော့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုခြောက်နှစ်လောက်ဆီက ကြုံခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်ကလေးကား ကျွန်ုပ်အား ဟိရိသြတ္တပ္ပတရားရေး ရေဖြင့်သုတ်သင်ဆေးကြောပေး၍ ကျွန်ုပ်အကျင့်စရိုက်အား ပြုပြင်စေလျက် ကျွန်ုပ်၏မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိတို့ကို အားပေးကာ မျက်စိရှေ့တွင် ဇာတ်ခင်းလျက် ရှိပါသေးသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကလေးကို ထိုနေ့နံနက်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း မြင်ပါသေးသည်။

လူရွှန်းနှင့် ၎င်း၏စာပေ

၁၉၅၆ ခု အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ကား လူရွှန်းကွယ်လွန်သည့် ၂၀ နှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ သူ၏ဇာတိဖြစ်သော ချီကိုင်းပြည်နယ်၊ ရှောစင်မြို့မှာ လူရွှန်း၏ ယဉ်ကျေးမှုနေရာ ဌာနဖြစ်ခဲ့ရ၏။ အခြားနေရာဌာနရှိ ပန်းခြံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံများကိုလည်း လူရွှန်းအမည်သို့ပြောင်းကာ လူရွှန်းအား ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြ၏။ တရုတ် မြန်မာမိတ်ဆွေဖြစ်အသင်းက ကျင်းပခဲ့သော ၁၇ နှစ် မြောက်နှင့် ၁၈ နှစ်မြောက် လူရွှန်းအထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် ဇော်ဂျီ၊ မောင်ထင်၊ ဇေန်တို့နှင့် လင်းယုန်နီ၊ ဒဂုန်တာရာတို့က တရုတ်စာပေနှင့် လူရွှန်းအကြောင်းကို ဟောပြောခဲ့ကြလေသည်။

လူရွှန်းမှာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့၏။ ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် လုလင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၌ သူသည် 'အရူးဒိုင်ယာရီ'ကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ ၎င်းမှာ တရုတ်ပြည်စာပေသစ်၏ ပထမဦးဆုံး ဝတ္ထုတိုဖြစ်ခဲ့၏။ မေလ ၄ ရက် လှုပ်ရှားမှု၏ ရှေ့ပြေးလည်းဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းဝတ္ထုအပြင် ပျက်စီးနေသော စနစ်ဟောင်းပညာတတ်တစ်ဦး၏ဘဝကို ဖော်ပြသည့် 'ကွန်အိချီ'နှင့် တရုတ်ပြည်တောရွာများတွင် အယူသည်းစွာ လိုက်နာ

လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည့် အမှားအယွင်းများနှင့်ပတ်သက်သော 'ဆေး' ဆိုသည့်ဝတ္ထုတိုများကိုလည်း ထိုနှစ်ထဲမှာပင် ရေးသားခဲ့၏။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင်မူ သူ၏ကျော်ကြားသော 'အာကြူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ' ဝတ္ထုကြီးမှာ ထွက်ပေါ်လာပေသည်။ 'အော်သံ' (၁၉၂၃)နှင့် 'စိတ်သွားရာ ကိုယ်ပါစဉ်' (၁၉၂၆)နှစ်အုပ်မှာမူ ဝတ္ထုတိုများကို စုပေါင်းထားသော ၎င်း၏ စာအုပ်များ ဖြစ်ခဲ့၏။ 'မြက်ရိုင်း' (၁၉၂၇)နှင့် 'ညချမ်းချိန်ဝယ် ခူးခဲ့သည့် မိုးသောက်ပန်းများ' (၁၉၂၇) များမှာလည်း ၎င်း၏ စကားပြေကဗျာများကို ပေါင်းစုထားရာ စာအုပ်များပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပညာရှိကျောင်းသားဖြစ်ခဲ့သော လူရွှန်းသည် တရုတ်စာပေ အမွေအနှစ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို နက်နဲစွာရှာဖွေလေ့လာခဲ့လေသည်။ စာလုံး ဆယ်သိန်းပါဝင်၍ အတွဲနှစ်ဆယ် ခွဲထုတ်ခဲ့ရသော သူ၏စာပေပေါင်းချုပ်တွင် ရှေးဟောင်းကဗျာများအပေါ် မှတ်ချက်များနှင့် တရုတ်ဝတ္ထုရာဇဝင် (၁၉၂၄)တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူ၏အကြီးဆုံးသောအောင်မြင်ချက်မှာ အုပ်တွဲတစ်ဒါဇင်ခန့် စုပေါင်းရိုက်နှိပ်ကာ ထုတ်ဝေခဲ့သော 'အထွေထွေဆောင်းပါးများ' စာအုပ်တွင် ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

လူလင်သစ်မဂ္ဂဇင်းခေတ်လောက်ဆီမှအစပြု၍ ရေးသားခဲ့သော 'အရမ်းမဲ့စိတ်ကူးခြင်းများ' ဆောင်းပါးမှစ၍ ဆောင်းပါးများကို လူရွှန်း သည် ၁၅ နှစ်ကျော်ကျော်ရေးသားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအထဲ၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းများနှင့် ဘဝဟောင်းကို သူသည်ကြီးမားလှသော နိုင်ငံရေးထိုးထွင်းဉာဏ်နှင့် လွယ်ကူစွာသိမြင်နိုင်သော နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

တိုးတက်သော လူသတ္တဝါအားလုံး၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်သောလူရွှန်းသည် ဆိုဗီယက်နယ်မြေကို အလွန်တရာ ချစ်မြတ်နိုးခဲ့ပေသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့်ပတ်သက်၍ မဟုတ်မတရား ပြောဆိုချက်များကို ဘက်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း သူသည် ရဲစွမ်းသတ္တိအရှိဆုံးသော တိုက်ခိုက်ရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ ဆိုဗီယက်ဘဝ၊ ဆိုဗီယက်စာပေများနှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်းပါးအမြောက်အမြားကိုလည်း ရေးသားခဲ့၏။ ဂိုဂိုလ်၏ 'ဝိညာဉ်သေများ'၊ ဖာဒီယိဗ်၏ 'ဆယ့်ကိုး' အပြင်မြောက်မြားစွာသော ဆိုဗီယက်ဝေဖန်ရေးသမားနှင့် စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုဆောင်းပါးများကို ဘာသာပြန်ဆို

ရေးသားခဲ့၏။ ဘာသာပြန်၍ တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ရာ၌ သစ္စာရှိခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာခြင်းတို့တွင် သူသည် စံပြတစ်ဦးဖြစ်၏။ ထို့အပြင်လည်း ဆိုဗီယက်သစ်ထွင်းပန်းချီကို တရုတ်ပြည်တွင် စတင်တီထွင်ပေးသူဖြစ်သည့် အပြင် သစ်ထွင်းခေတ်ပန်းချီကိုလည်း အားပေးအားမြှောက်ပြုခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။

လူရွှန်းသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် လက်ဝဲစာရေးဆရာများအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ရှန်ဟဲမြို့၌ မကွယ်လွန်မီအထိ မော်စီတုံးနှင့် လက်ချင်းတွဲယှက်ခဲ့သော သစ္စာရှိရဲဘော်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

လူရွှန်းထွန်းပြောင်စေခဲ့သော လမ်းစဉ်

(ရေးသူ-ဖေင်ဆူဖေင်)

ဂျပန်ပြည်၌ ဆေးအတတ်သင်ကြားနေစဉ်ကာလဖြစ်သော ၁၉၀၆ ခုနှစ် ၁၉၀၉ ခုနှစ်တို့အကြားဝယ် လူရွှန်းသည် စာပေများကို စတင်ရေးခဲ့ပေသည်။ 'လက်နက်ကိုအာရုံပြုကြ' ဟူသော ဆောင်းပါး၏ နိဒါန်းတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သူသည် ဆေးပညာကို လက်လွှတ်လိုက်ကာ စာပေဘက်သို့ ခြေဦးလှည့်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဖိနှိပ်ခံ တရုတ်အမျိုးသားတို့၏ ကြေကွဲတရားရဖွယ်ရာကောင်းသော မတုန်မလှုပ် ငုံ့ခံနေမှုကို ဖော်ထုတ်ပြလိုက်သည့် ရုရှား-ဂျပန်စစ်၏ အခန်းသစ်တစ်ရပ်အား သူသည်တွေ့မြင်ခဲ့ရသောကြောင့်တည်း။ ဤအရေးတော်ပုံသည် သူ့အား လေးနက်စွာ ဆွဲကိုင်၍ လှုပ်လိုက်ပေသည်။ "ထို့နောက်တွင်မူ ဆေးပညာဆိုသည်မှာ အဆုံးမှာတော့ သိပ်အရေးမကြီးလှပါဟု ကျွန်ုပ် ထင်မြင်လာခဲ့ပါသည်။ အင်အားသေးငယ်၍ ခေတ်နောက်ကျသော တိုင်းပြည်ရှိ ပြည်သူတို့သည် မည်မျှပင်ကျန်းမာသန်စွမ်းကြစေကာမူ သူတို့သည် ယင်းသို့သော အချည်းနှီးဖြစ်သည့် မြင်ကွင်း၏ ဥပမာများ အဖြစ် အတင်ခံရ

သည့်ဘဝတွင်သာ ရှိနိုင်ပေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့သော အချည်း
 နီးဖြစ်သည့် မြင်ကွင်းကို ကြောင်တောင်ငေးကြည့်နေရသည့် ဘဝတွင်သာ
 ရှိနိုင်ပေသည်။ တရုတ်အမျိုးသားတို့ မည်၍မည်မျှ ဖျားနာသေဆုံးကြသည်
 ဆိုသောအရေးသည် ဝမ်းနည်းစရာမလိုသောကိစ္စ ဖြစ်နေပေသည်။ ထို့
 ကြောင့် အရေးအကြီးဆုံးသောအရာသည် တရုတ်အမျိုးသားတို့၏ စိတ်
 ဓာတ်ကို ပြောင်းလဲပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ စာပေသည် ကျွန်ုပ်၏
 ရည်မှန်းချက်အတွက် အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းဟူ၍ ကျွန်ုပ် ထင်မြင်ခဲ့
 ပေသည်။ စာပေလုပ်ငန်းအား မြှင့်တင်ရန် ကျွန်ုပ်စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခဲ့လေသည်”
 ဟု လူရွှန်းက ရေးသားခဲ့ပေသည်။

သူ၏ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့၏ ကံကြမ္မာနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းသို့ နက်
 ရှိုင်းစွာ စိတ်ပါဝင်စားမှုသည် လူရွှန်းအား စာစတင်ရေးသားစေရန် အားပေး
 လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် ဘဝသစ်မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေရန် စီမံကိန်းချခဲ့သော်
 လည်း ထုတ်ဝေခြင်းမပြုခဲ့ရပေ။ သို့သော်လည်း လူရွှန်းသည် စာပေ
 လှုပ်ရှားမှုသစ်တစ်ရပ်တွင် ခြေချမိရန် ကြိုးစားခဲ့ပေသည်။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်
 တွင် သူသည် “ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မျက်နှာလိုက်မှု” နှင့် “အစွဲရှိနေသော
 ကဗျာဆရာများ” အပါအဝင် အစမ်းစာများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၀၈ ခုနှစ်
 နှင့် ၁၉၀၉ ခုနှစ် အတောအတွင်းတွင် သူသည် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့်
 အရှေ့ဥရောပစာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုတိုပေါင်းများစွာကို ဘာသာပြန်ဆို
 ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ “ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မျက်နှာလိုက်မှု” ဟူသော အစမ်းစာ
 တွင် သူသည် ချင်းမင်းဆက်အုပ်စိုးသူလူတန်းစားတို့အတွင်းရှိ “အနောက်
 ဆန်သူများ” ၏ ဖောက်ပြန်သောသဘောကို ဖွင့်ချခဲ့ပေသည်။ ဖောက်ပြန်ရေး
 ဘက်သို့ သွားနေကြသော ပြုပြင်ရေးသမားတို့၏ အယူအဆများကိုလည်း
 ချေပခဲ့ပေသည်။ ပြည်သူတို့အား မသိနားမလည်အောင် လုပ်ထားရန်ဟူ
 သော အချို့သောတော်လှန်ရေးကျသည့် ဒီမိုကရက်များအတွင်းရှိ သဘော
 ယိမ်းညွတ်မှုကိုလည်း ရဲဝံ့စွာ ဝေဖန်ခဲ့ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တိုင်း
 သူပြည်သားတို့၏ စိတ်ဓာတ်လွတ်လပ်မှုရရှိစေရေးအတွက် တိုင်းသူပြည်
 သားတို့အား အသိဉာဏ်ဖွင့်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း သူသည်

ကြေညာခဲ့ပေသည်။ “အစွဲရှိနေသော ကဗျာဆရာများ” ဟူသော အစမ်းစာသည် ဘရိုင်ယွန်၊ ရယ်လီ၊ ပွတ်ရှ်ကင်၊ လာမ္မန်တော့ဗ်၊ မစ်ကီဝစ်နှင့် ပီတိုဖီတို့ကဲ့သို့သော ဒီမိုကရေစီလည်းကျ၊ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်လည်းရှိ၍ တော်လှန်ရေးလည်းကျသော ကဗျာဆရာများကို တင်ပြခဲ့ပေသည်။ ဤကဗျာဆရာတို့သည် “သူတို့၏ အယူအဆများကို တော်လှန်ရေးအပေါ်တွင် အခြေပြုကြသည်၊ တိုက်ပွဲအတွက် ရည်မှန်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏ စာပေပြုစုမှုများသည် ပြည်သူတို့အတွင်းဝယ် တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်ကြွလာအောင် နှိုးဆွပေးနိုင်သည် . . .” ဟု သူက ညွှန်ပြဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သူသည် လူ့သဘာဝကို လေ့လာတင်ပြသည့် ရုရှားစာရေးဆရာများနှင့် အရှေ့ဥရောပတိုက် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့အကြားရှိ တော်လှန်ပုန်ကန်သော စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကြီးပမ်းချက်များသည် ထိုစဉ်က အရှိန်ဩဇာအနည်းအကျဉ်းသာရှိခဲ့စေကာမူ တရုတ်ပြည်ရှိ တော်လှန်ရေးစာပေလှုပ်ရှားမှုတွင် အစောဆုံးသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပေရာ လူရွန်းသည် တရုတ်ပြည်တွင် ပြည်သူတို့၏ တော်လှန်ရေးလှုံ့ဆော်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းစေခဲ့ပေသည်။ အခြားတော်လှန်ရေးသမားတို့ထက် များစွာရှေ့တန်းကျလှသည့် ထိုစဉ်က သူ့အတွေးအခေါ်၏ ထင်ရှားသောသွင်ပြင်လက္ခဏာသည် ကား အဖိနှိပ်ခံ လူထုများနိုးကြားလာခြင်းနှင့် သူတို့၏ တိုက်ပွဲ အောင်ပွဲရခြင်းတို့အားဖြင့် တရုတ်ပြည်သည် လွတ်မြောက်မှုရရှိလိမ့်မည် . . . ဟု သူယုံကြည်သည်ဆိုသော အချက်ပင်တည်း။

ယင်းသို့သော စောစောပိုင်းအရေးအသားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဂယက်ရိုက်ခြင်းမရှိလေရကား ၁၉၀၉ ခုနှစ်၌ တရုတ်ပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက်တွင် လူရွန်းသည် စာပေပြုစုမှုလုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၀ ခုမှ ၁၉၁၈ ခုနှစ်အထိ သူသည် “တစ်ကိုယ်တော်တည်း” သီးခြားကင်းကွာ နေသည့်ကာလကို လွန်မြောက်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ နောက်ပိုင်း တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရေးသားချက်များအတွက် ကြီးမားစွာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခဲ့သည့်ကာလကို လွန်မြောက်ခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၁၁ခုနှစ် တော်လှန်ရေးအား သူသည် ကြုံတွေ့ခဲ့ရ၍ ယင်း

တော်လှန်ရေးဆုံးရှုံးမှု၏ သင်ခန်းစာက သူ့အား လေးနက်စွာ ထိခိုက်စေခဲ့ပေသည်။ ဤကာလအတွင်းဝယ် လယ်သမားများ၊ မြို့ နေဆင်းရဲသားများနှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဆက်သွယ်မှုရှိခြင်းသည် တရုတ်ပြည်၏ သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတို့၏ ကြေကွဲစရာကောင်းသော ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးပေးသည့်တိမ်မြုပ်နေသော အကြောင်းတရားများနှင့် ၁၉၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးဆုံးရှုံးသည့် အခြေခံအကြောင်းတရားများကို လူ့ရွှန်းအား မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်စေခဲ့ပေသည်။ ထိုစဉ်က သူတွေ့ကြုံခဲ့ရချက်များ၊ လေ့လာရှုမြင်ခဲ့ရချက်များနှင့် သူရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာများသည် နောက်ပိုင်း၌ သူ၏ဝတ္ထုတိုနှင့်အစမ်းစာအချို့တို့တွင် လာ၍ပေါ်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် မေလ လေးရက်နေ့ အရေးတော်ပုံဖြစ်လှဆဲဆဲတွင် လူ့ရွှန်းသည် ပြန်လည်စာရေးစပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်အထိ လူ့ရွှန်းသည် စာပေပြုစုသည့်လုပ်ငန်းနှင့်တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲတို့ကို မနားမနေလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အနှစ် ၂၀ ပင်မရှိသော ကာလအတွင်းဝယ် သူသည် တရုတ်တော်လှန်ရေးအား တန်ဖိုးမခန့်မှန်းနိုင်လောက်အောင် အကျိုးပြုခဲ့သည်။ ခေတ်သစ်တရုတ်စာပေအတွက် ခိုင်မာသော အခြေခံကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

“သူရူးတစ်ယောက်၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း” ဟူသော ဝတ္ထုသည် သူ့အား ပထမဆုံးအကြိမ် ဂရုထားလာစေခဲ့ပေသည်။ ဤဝတ္ထုတွင် ပဒေသရာဇ်စနစ်နှင့်တကွ ၎င်း၏အယူအဆများ၊ ကျင့်ဝတ်များအား မစေ့စပ်တမ်းပယ်ချသည့်လူ့သဘာဝလေ့လာတင်ပြသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးအဖြစ် သူ ပါဝင်ထားလေသည်။ သူ့စာဖတ်ပရိသတ်တို့၏ တုံ့ပြန်ဂယက်ရိုက်မှုသည် မြန်ဆန်၍ စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြပေသည်။ ပဒေသရာဇ်စနစ်အား ဆန့်ကျင်သည့် ဤစွမ်းပကားရှိသည့် ကန့်ကွက်ရေးလက်နက်ကြီးသည် တရုတ်စာပေတွင် အတွေးအခေါ်သစ်တစ်ရပ် စတင်လိုက်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ဤဝတ္ထုသည် လူ့ရွှန်း၏ပထမဆုံးသော သရုပ်မှန်ကို ရေးသားဖော်ထုတ် လိုက်သည့် လက်ရာပင်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောမျိုးဖြင့်ပင် များစွာသော ထင်ရှားသည့် စာပေများကို သူသည် ဆက်လက်၍ရေးသားခဲ့သည်။

“ဤသို့သော ဝတ္ထုများကို အဘယ်ကြောင့်ရေးရပါသနည်းဆိုလျှင်

လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်က ကျွန်ုပ်၏စိတ်ဝယ် ခံစားခဲ့ရခြင်းကို ယနေ့တွင် လည်း ခံစားနေရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ပြည်သူများအား အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းစေလိုသော ရည်သန်ချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ရေးသင့်ပေသည်။ လူသားတို့၏ဘဝနှင့် ယင်းဘဝ၏ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအတွက်လိုအပ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်ရေးသင့်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဇာတ်ကောင်တိုင်းလိုလိုကို ကျွန်ုပ်တို့၏လူစဉ်မမီသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ကံမဲ့သူများထဲမှ ဆွဲထုတ်ယူငင်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကြင်သို့သော မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ကျွန်ုပ်ဖော်ထုတ်လိုပြီး ထိုဒုစရိုက်များအပေါ်တွင် အာရုံစိုက်လာအောင် လှုံ့ဆော်၍ ထိုဒုစရိုက်များအား ကုစားပပျောက်သွားစေလိုသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်” ဟု လူရွှန်းက နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ထုတ်ခဲ့ပေသည်။

ဤလိုသဘောထားမျိုးဖြင့်ပင် ‘သူရူးတစ်ယောက်၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း’၊ ‘ကွန်းအိချီ’၊ ‘ဆေးဝါးနှင့် နက်ဖြန်’၊ ‘ကျွန်ုပ်၏တိုင်းပြည်အို’၊ ‘အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု’နှင့် ‘နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု’ ဟူသော ဝတ္ထုများကို ရေးသားခဲ့ပေသည်။ ဤဝတ္ထုများတွင် ပါဝင်ကြသော အဓိက ဇာတ်ကောင်များ ဖြစ်သည့် သူရူး၊ ကွန်းအိချီ၊ ယွန်တူ၊ အာကြူနှင့်အခြားသူများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏အောက်တန်းကျလှသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကံမဲ့သူများပင်ဖြစ်ကြပေသည်။ လူရွှန်းသည် ထိုကံမဲ့သူတို့၏ ပျော်ရွှင်စရာကင်းမဲ့သော ကံကြမ္မာကို အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်ခဲ့ပေသည်။ ထိုသူတို့အား ဖိနှိပ်ထားကြသည့် အင်အားစုများကို အညှာအတာကင်းမဲ့စွာ ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ထိုကံမဲ့သူတို့၏ ဆန္ဒလိုလားချက်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်သောအားကိုပါ မှန်ကန်စွာ ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြောင်းလဲစေခြင်းအားဖြင့် တော်လှန်ရေးအားဖြင့်သာလျှင် ထွက်ပေါက်ရနိုင်ကြောင်း လူရွှန်းကဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ဘယ်တော့မျှ ပျောက်ပျက်မသွားနိုင်သော ‘အာကြူ’ ၏တကယ့်ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်၍ လူရွှန်းက . . .

‘ကျောက်ဆောင်ကြီးတစ်ခုအောက်ဝယ် ပေါက်ပွားလာခဲ့ပြီးမှေးမှိန်ကာ ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်စတစ်စ ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့သွားရသော

မြက်ပင်များကဲ့သို့ 'နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် လူစာရင်းထဲ ထည့်သွင်းခြင်း မခံခဲ့ရသော 'လူနုလူအ များ' ကို ကျွန်ုပ်ရေးခြယ်ဖော်ထုတ်လိုပါသည်ဟု ကြေညာခဲ့ပေသည်။ အာကြူ၏အကြောင်းကို ရေးခြယ်ဖော်ပြစဉ်တွင် လူရွှန်းသည် အထူးသဖြင့် အာကြူနှင့်တကွ အာကြူလိုလူများအတွက် ထောက်ခံအားပေးခဲ့ပေသည်။ အာကြူ၏အကြောင်းကို ဖတ်ရခြင်းအားဖြင့် လူရွှန်းသည် စာဖတ်ပရိသတ်တို့အား တရုတ်ပြည်သူတို့၏သက်တမ်း ရှည်လျားစွာ ဖိနှိပ်ခံနေမှုကို တွေ့မြင်စေပေသည်။ ဤနေရာတွင် သူ သည် ပြောင်မြောက်သော သရုပ်ဖော်စာပေသမားတစ်ယောက်အဖြစ် ထင် ထင်ရှားရှားပေါ်လွင်စေပေသည်။ အာကြူ၏ အကြီးဆုံးသောအမှားသည် အောင်မြင်မှုမရရှိသည့်အခါတိုင်းတွင် လောကဓံတရားအရတော့ ငါအောင် မြင်တာပဲဟူသော အတွေးအဆဖြင့် သူ့ကိုယ်သူဖြေကာ သူ့ကိုယ်သူလိမ် ခြင်းနှင့် သူများကိုပါ လိမ်ခြင်းတည်းဟူသော အမူအကျင့်ရှိမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစွာ လူရွှန်းကဖော်ပြထားပေသည်။ အာကြူ၏ အမူအကျင့် သည် အရှုံးပေးရေးဝါဒပင်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ဖန်အာကြူသည် သူ့ရန်သူ များနှင့် သူ့အား ဖိနှိပ်သူများကို မကြာခဏမေ့တတ်ရုံသာမက သူ့ကိုယ်သူ ဖိနှိပ်သူတစ်ဦးအနေမျိုးဖြင့် သူ့ထက်အားနည်းသူတို့အပေါ်တွင် လက် စားချေတတ်ပေသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် နှစ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ ရှိခဲ့သော ပဒေသရာဇ် စိုးမိုးမှုနှင့်နှစ်ပေါင်းရာနှင့်ချီ၍ရှိခဲ့သော နိုင်ငံခြား ကျူးကျော်မှုတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း လူရွှန်းက ကျွန်ုပ် တို့အား ပြသလိုက်ပေသည်။ တရုတ်ပြည်သူတို့သည် ဤဖိနှိပ်မှုကို အစဉ် ခုခံကာ ပြန်လှန်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြသော်လည်း သူတို့၏ မြောက်မြား စွာသော ဆုံးရှုံးမှုများသည် အရှုံးပေးရေးဝါဒကို ပေါ်ထွက်လာစေခဲ့သည်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ အထက်လူကြီးကို ကျိုးခွံနာခံရမည်ဆိုသော ပဒေသရာဇ်စိုးမိုးသူ လူတန်းစား၏ ရှေးပဝေယဏီကစ၍ တည်ခဲ့သော သဘောတရားနှင့် အရှုံးပေးရေးဝါဒတို့သည် ပူးပေါင်းလာခဲ့၍ လောကဓံ တရားအရတော့ အောင်ပွဲတွေ့နေရတာပဲဟူသော အာကြူ၏ နည်းကို ပေါ်ထွက်စေခဲ့လေသည်။ အာကြူ၏ဝါဒသည် မိမိအပေါ် ဖိနှိပ်သူများအား ရင်ဆိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ရန် တားဆီးထားပေသည်။ ဤဟာသသည် မိမိ၏

စာဖတ်ပရိသတ်များသို့ ဖော်ထုတ်ဖွင့်ဟပြရန် လူရွှန်းက အပြင်းထန်ဆုံး ကြိုးပမ်းခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

လူရွှန်းက ထင်လင်းစွာ ရှင်းပြရန်ကြိုးစားသည့် အချက်တစ်ခုရှိ သေးသည်။ အာကြူနှင့်သူ့အား ဖိနှိပ်သူများအကြားဝယ် အဆက်မပြတ် တိုက်ပွဲရှိနေရာတွင် အာကြူကိုယ်တိုင်သည် ကျိုးခွံခြင်းနှင့် ပုန်ကန်ခြင်း စပ်ကြား၌ လုံးပါးပါးနေရပေသည်။ အာကြူတွင် ပုန်ကန်ရန်လှုံ့ဆော် ပေးနေချက် အစဉ်မပြတ်ရှိနေပေသည်။ ဖိနှိပ်ခံရသူအားလုံးကဲ့သို့ပင် အာကြူသည် တော်လှန်ခြင်းအားဖြင့် မိမိ၏ နောင်ကြီးများကို ချေမှုန်းပစ် ခြင်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်နိုင်ပေသည်။ ဤသို့ သော အင်အားသတ္တိသူမှာရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၁၁ ခု တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါတွင် အာကြူ၏ ကံကြမ္မာသည် သဘာဝအားဖြင့်ပင် ယင်းတော်လှန်ရေးနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိပေသည်။ ယင်းတော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ရန် တားမြစ်ခံရသည့် အချက်ကသာလျှင် တော်လှန်ရေးရှုံးနိမ့်သွား ရသည့်အချက်ကိုထင်ရှားစေပေသည်။ အာကြူအားပုန်ကန်ရန် လှုံ့ဆော် ပေးနေချက်သည် ကျန်ရှိနေပေးသေးသည်။ သူ့အတွက် ထွက်ပေါက်ရရန် တော်လှန်ရေးနည်းလမ်းတစ်ရပ် ကျန်ရှိနေပေးသေးသည်။ ဤဟာသည် လူရွှန်း၏ ကောက်ချက်ပင်တည်း။

“အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထုသည် လယ်သမားအား သိမ်းသွင်းခဲ့ခြင်း မပြု သောကြောင့် ဆုံးရှုံးသွားရသော ၁၉၁၁ ခု တော်လှန်ရေး၏ ပုံကားချပ်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အား သိမြင်စေလေသည်။ မြေရှင်လူတန်းစားအား ဖွင့်ချတိုက်ခိုက်ရင်းလူရွှန်းသည် တော်လှန်ရေးကို ရှေ့ဆောင်သော ဓနရှင်တို့ အားလည်း ခါးသီးစွာဝေဖန်လေသည်။ ဤဝတ္ထုကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း အားဖြင့် လူရွှန်းသည် ၁၉၁၁ ခုတော်လှန်ရေး၏ သမိုင်းရေးရာ သင်ခန်းစာ ကို မေလ လေးရက်အရေးတော်ပုံခေါင်းဆောင်အား အာရုံစူးစိုက်စေပေ သည်။ ထွက်ရပ်လမ်းကို ညွှန်ပြပေသည်။ လူအများစုကြီးလည်း ဖြစ်၍ စီးပွားရေးအရ အရေးကြီးဆုံးလည်းဖြစ်သော လယ်သမားတို့အပါအဝင် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ လိုလားချက်များကိုလည်း ကြွေးကြော်လိုက်ပေသည်။

‘အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု’ ကိုမရေးခင် ‘ကျွန်ုပ်၏ တိုင်းပြည်အို’ ဟူ သော

ဝတ္ထုတွင် တရုတ်ပြည်အတွက်မျှော်ကိုးချက်နှင့် ဘဝသစ်၏ ရှေ့ပြေးအဖြစ် ပြည်သူတို့၏ ထွက်ရပ်လမ်းနှင့် လိုလားချက်များကို ညွှန်ပြထားပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဘဝကဲ့သို့ ငြီးငွေ့စရာကောင်းသော ဘဝကို တရုတ်ပြည်သူတို့အား မနှစ်သက်စေလိုပေ။ ယွန်တူတို့ကဲ့သို့လည်း ထိုင်းမှိုင်းသွားရသည့်အထိ အဆင်းရဲမခံလိုပေ။ အခြားသူများကဲ့သို့လည်း အပျော်ကြားသည့် ကိစ္စတွင် မိမိတို့၏အင်အားကို မသုံးလိုပေ။ တရုတ်ပြည်သူတို့တွင် ဘဝသစ်တစ်ရပ်(ဝါ) ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ခါမျှမကြုံမတွေ့ရသေးသည့် ဘဝတစ်ရပ်ရှိသင့်ပေသည်။ . . .ကမ္ဘာကြီးပေါ်ပေါက်လာစတွင် လမ်းဟူ၍ မရှိပေ။ သို့သော်လူပေါင်းများစွာ ဖြတ်သန်းသွားလာကြသောအခါတွင် လမ်းဟူ၍ ပေါ်လာရပေသည်'ဟု လူရွှန်းက ရေးသားထားလေသည်။

“ကလေးများခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊ အခွန်အကောက်များ၊ စစ်သားများ၊ ဓားပြများ၊ အရာရှိများနှင့်မြေရှင်များ' ကြောင့် အပြင်းအထန် ဒုက္ခရောက်ရှိနေရသော ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည့် ယွန်တူ၏ အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ပြပြီးနောက် လူရွှန်းကကောက်ချက်ဆွဲထုတ်နိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောအချက်သည်ကား ယွန်တူသည် သစ်သားရုပ် တစ်ခုနှင့်တူလာနေပြီဆိုသောအချက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ယွန်တူသည် ထိုစဉ်ကရှိခဲ့သော တရုတ်လယ်သမားတို့၏ အမျိုးအစားပင်ဖြစ်သည်။ လယ်သမားတို့သည် ကွဲပြားပြတ်သားခြင်းမရှိသော်လည်း သူတို့သည် ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေး၏အခြေခံကျသော၊ အဓိကလှုပ်ရှားသော အင်အားစုဖြစ်ပေသည်။ ဤဝတ္ထုသည် ထိုစဉ်ကာလအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသပိုင်း၏ တိုး၍တိုး၍ညံ့ဖျင်းခေါင်းပါးနေပုံများကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထားပေသည်။ လယ်သမားတို့ နိုးကြားလာတော့မည့်အကြောင်းနှင့် တော်လှန်ရေးနိုးကပ်လာပြီဖြစ်ကြောင်းကိုပါ ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ထားပေသည်။

“နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု' ဟူသော ပေါ်လွင်ကင်ရှားသည့် နောက်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် လူရွှန်းသည် သာမန်အလုပ်သမားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏ဘဝကို ပုံလောင်းထားပေသည်။ စင်လင်၏ဇနီးသည်မှာ သူများ၏ ခြေဖဝါးအောက်သို့ အရောက်ခံရသည်။ အလိမ်ခံရသည်။ အစော်ကားခံရသည်။ စွန့်ပစ်ခြင်းခံရသည်။ သို့ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်ုပ်တို့သည် သူမ၏

ပင်ကိုသဘောကောင်းမှု၊ ရဲရင့်မှုနှင့် ကြင်နာမှုတို့ကို တွေ့ရပေသည်။ သူမ၏ရဲရင့်မှု လူသားတို့အပေါ်တွင် သူမ၏ယုံကြည်မှုနှင့် သူမ၌ ရှိနေသော မြင့်မြတ်မှုတို့ကြောင့် သူမ၏ကြမ္မာဆိုးများနှင့် မတရားပြုမှုခြင်းခံရမှုများသည် သူမ၏စိတ်ဓာတ်အား ပျက်ပြား၍မသွားစေပေ။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင်မူ ပဒေသရာဇ်ကျင့်ဝတ်နှင့် အစွဲအလမ်းတို့သည် သူမ၏ ယုံကြည်ချက်ကို ချိုးဖျက်လိုက်ကြသည်။ သူမ၏မြင့်မြတ် သောစိတ်ထားကို ချိုးဖျက်လိုက်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူမသည် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်သွားရလေသည်။ ဤအမျိုးသမီး၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ နက်ရှိုင်းစွာ ဖောက်ထွင်းကြည့်ရှုကာ လူရွှန်းသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအား လေးနက်စွာ သုံးသပ်စိတ်ဖြာ၍ ပြလိုက်ပေသည်။ ပင့်ကူအိမ်ကဲ့သို့ ဤမှဆိုးမအား ရစ်ပတ် တုတ်နှောင်းခြင်းပြုခဲ့သည့် လူမှုဆိုင်ရာ ဖိနှိပ်မှုအလွှာတို့ကို လူရွှန်းက တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာ ဖော်ပြထားလေသည်။ အများအားဖြင့် အစွဲအလမ်း သက်သက်တို့ဖြင့်သာပြီးသော လုံးဝအကြင်နာတရားကင်းမဲ့သည့် ကွန်ဖြူး ရုပ်စံဝါဒီတို့၏ ကျင့်ဝတ်သည် ဤဖိနှိပ်မှုအလုံးစုံ၏ ပင်မအချက်အချာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့သော ကျင့်ဝတ်သည် တိတ်တိတ်ပုန်း သတ်ဖြတ်နှိမ် နင်းနိုင်သော တန်ခိုးအာနိသင်ရှိပေသည်။ မြေရှင်၊ လူကုထံတို့သည် ဤအင် အားသတ္တိပေါ်တွင် မှီခိုနေကြပေ သည်။ ယင်းသို့သော ဖိနှိပ်မှုများသည် အမြဲအားဖြင့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်လိုပင် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ အချိန်ရှိသရွေ့တွင် ကွန်ဖြူးရုပ်စံဝါဒီတို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် စတုတ္ထသခင်ကြီး လျှို့မ့်သို့သော သူများ သည် သူတို့၏ သားကောင်များကို တိတ်တိတ်ပုန်း အပိုင်စီးကြပေသည်။ မရေမတွက်နိုင်သော အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်လူရွယ်များသည် တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် လူမသိသူမသိ သေကျေပျက်စီးခဲ့ရပြီ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့ကို မည်သူမည်ဝါတို့က သတ်လိုက်ကြသည်ကိုပင် သိမသွားကြပေ။ ဤဝတ္ထု တွင် ဖော်ပြထားသော အခြေအနေသည် “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ် တမ်း”တွင် ဖွင့်ချထားသည်ထက်ပင် ပို၍ဆိုးဝါးပေသည်။ ဤဝတ္ထု၏ အဆုံးပိုင်းတွင် လူရွှန်း၏ ပြောင်မြောက်လှသော ရှုမြင်ချက်စွမ်းအင်ကို အထင်ရှားဆုံးပေါ်လွင်စေသည့် အချက်သည်ကား သူ့ဝတ္ထုထဲတွင် သစ္စာ သမာဓိခိုင်ကျည်မှုကို ပြသခဲ့သော အမျိုးသမီးသည် နောက်ဆုံးအားဖြင့်

လောကဇရဲကို သံသယဝင်လာကာ မိမိကံကြမ္မာဖန်လာသည့်အလျောက် ဖြစ်ရသည် ဆိုသောအချက်ကို တစ်ဖက်သတ်လိုက်နာယုံကြည်နေမှုကို ငြင်းပယ်လိုက် ပြီးလျှင် မိမိကံကြမ္မာကို မိမိဘာသာဖန်တီးလေတော့သည်- ဆိုသော အချက်ကို လူရွှန်းက ရှာဖွေဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

တကယ့်သရုပ်ကို ရင်ဆိုင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက် များကို ဖွင့်ချရာတွင်လည်းကောင်း လူရွှန်း၌ ထိတ်လန့်စိုးရွံ့မှုမရှိကြောင်း၊ ဤဝတ္ထုများက ထင်ရှားစွာဖော်ပြကြလေသည်။ ထိုစဉ်ကာလရှိ အိုမင်း ရင့်ရော်လျက်ရှိသော တရုတ်ပြည်တွင် လူတို့မှာ ဒုက္ခဆင်းရဲရောက်ကြရ လွန်းသဖြင့် နာရမုန်းကျင်ရမုန်းပင် မသိနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြပေသည်။ သို့သော် လူရွှန်းသည် အဖိနှိပ်ခံတို့၏ မချိမဆန့်အော်သံကို ကြားနေသေးရ ကား ထိုအသံကို မဖော်ထုတ်ဘဲမနေနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ မကောင်း မှုဒုစရိုက်များအား လူရွှန်းက ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းသည် လူတို့အား လှုပ်နှိုး ပေးလိုက်သည့် စူးရှလှသော ရောင်ခြည်ကြီးတစ်ရပ်နှင့် တူလှပေသည်။ လူရွှန်းသည် ဣန္ဒြေရှိစွာနှင့် မိမိကိုယ်ကို ထိန်းထိန်သိမ်းသိမ်း ရေးသားရန် ကြိုးစားသွားစေကာမူ ခပ်ရှောင်ရှောင် ခပ်ခွာခွာ ရေးလေလေ သူ့စာဖတ် ပရိသတ်တို့က ဒုက္ခသည်များ၏အသံများ (ဝါ) နိုးကြားမှုနှင့် ပုန်ကန်မှု ကို ဖော်ပြလာသည့် ဒုက္ခသည်များ၏အသံများကို ပိုမိုထင်ထင်ရှားရှား ကြားရလေဖြစ်နေပေသည်။

ယင်းဝတ္ထုအားလုံးတွင် လူရွှန်းသည် ဘဝတည်နေမှု၏ နည်းဟောင်း နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းကို လုံးဝစွန့်ပယ်ထားလေသည်။ ပြီးပြည့်စုံ သော လူမှုတော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ကသာလျှင် ဤဒုစရိုက်များနှင့် ပြည်သူတို့၏ ဒုက္ခတို့ကို အစတုံးလုပ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု စာဖတ်သူတို့က သဘောပေါက်ကြ ပေသည်။ “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”၊ “ကျွန်ုပ်၏ တိုင်းပြည် အို” “အာကြူ၏ တကယ့်ဝတ္ထု”နှင့် “နှစ်သစ်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှု” ဟူသော ဝတ္ထုများသည် ဤသဘောကိုဆောင်ကြပေသည်။ ၁၉၁၁-ခုနှစ် တော်လှန် ရေးမှ တော်လှန်ရေးသမားတစ်ဦးကို သတိရစေကာ ထိုတော်လှန်ရေး ရှုံးနိမ့် ရခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ထားသော “ဆေးဝါး” ဟူသော ဝတ္ထုသည်လည်း ဤသဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။

လူရွှန်းသည် အဖိနှိပ်ခံတို့၏ ဒုက္ခကိုသာမက သူတို့၏ အလားအလာ ရှိသော အင်အားကိုပါ ဖော်ပြရေးသားလေသည်။ သူ၏ဝတ္ထုပေါင်းများစွာ သည် တရုတ်ပြည် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကောင်းမွန်သော အရည်အချင်း တို့ကို ဖော်ထုတ်ပြလေသည်။ စင်လင်း၏ဇနီးသည်နှင့် မစွပ်ရှမ်းတို့သည် သဘောကောင်း၍ ကြင်နာသနားတတ်ပြီး သတ္တိရှိသော အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ “အရေးတော်ပုံတစ်ရပ်” ဝတ္ထုတွင် ပါဝင်သည့် လန်ခြားသမား ၏ မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်မှုကို အမည်သာရှိသည့် တိုင်းရေးပြည်ရေး၏ အရေးကြီးမှုဆိုသောအချက်အား သရော်ရာတွင် လူရွှန်းက အသုံးပြုလိုက် ပေသည်။ “ကွာရှင်းမှု” ဟူသောဝတ္ထုတွင် တန်ခိုးကြီးသော ဒေသဆိုင်ရာ မြေရှင်ကြီးကို အနိုင်မရရှိငြားသော်လည်း ကျေးလက်အမျိုးသမီး အိုင်ကူ ၏ သတ္တိရှိမှုကို လူရွှန်းကဖော်ပြထားသည်။ “အရက်ဆိုင်အတွင်းဝယ်” ဟူသော ဝတ္ထုတွင် စာရိတ္တချို့တဲ့သော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို ဖော်ပြ လိုက်သဖြင့် လူရွှန်းသည်လှေသမားတစ်ဦး၏ သမီး အရွှန်နှင့် သူမ၏ လှ ချင်ပချင်သော၊ ပျော်ရွှင်ချင်သော အာသာရမ္မက်ကို ရေးခြယ်ပြလေသည်။ သူမ၏နှလုံးသားသည် သူမ၏ မျက်လုံးများကဲ့သို့ပင် “မိုးတိမ်မိုးသားကင်း စင်သော ညချမ်း၏ ကောင်းကင်ယံ(ဝါ) လေတိုက်ခတ်ခြင်းမရှိသော မြောက် ပိုင်းဒေသရှိ မိုးတိမ်မိုးသားကင်းစင်သောကောင်းကင်ယံ” အလား သန့်စင် ကြည်လင်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် “ကျေးလက်အော်ပရာပွဲ” ဝတ္ထုတွင် လေးနက်သောသဘောနှင့် လှပစွာကဗျာဆန်ဆန် အမွန်းတင်ခြယ်သလျက် လူရွှန်းကကျေးတောသားတို့၏နှလုံးကောင်းမှုနှင့် သူတို့သားများ၏ ဉာဏ် ကောင်းမှု၊ စိတ်ဓာတ်ကောင်းမှုတို့ကို ဖော်ပြထားလေသည်။ အလားတူပင် သူသည် ဝှန်၏တူကလေးဘဝကို ရေးခြယ်ပြပေသည်။

လူရွှန်းသည် တရုတ်ဒဏ္ဍာရီများ၊ စနည်းတဘောင်များကိုသူ၏ ဇာတ် အိမ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပေသည်။ “တိုးတက်လာသော ကောင်းကင်ဘုံ” ဝတ္ထု တွင် ရှေးဟောင်းတရုတ်အမျိုးသားတို့၏ တီထွင်စွမ်းရှိမှုကို ရေးခြယ်ထား ပေသည်။ “လသိုပျံသန်းခြင်း” ဝတ္ထုမှာ ဒဏ္ဍာရီကဲ့သို့သော လေးသမားယီ နှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ “ရေလွှမ်းမိုးမှုကို ငြိမ်သက်စေ ခြင်းနှင့် ကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း” ဝတ္ထုသည် ရှေးဟောင်းတရုတ်ပြည်

၏ သူရဲကောင်းကြီး ယူနှင့်ပညာရှိကြီး မိဖုရား၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြပေသည်။ “ဓားလုပ်ခြင်း” ဝတ္ထုသည် ရက်စက်ညှဉ်းပမ်းသူတို့အား ပုန်ကန်ရန်နှင့်လက်စားချေရန် အားနည်းသူများကို အားပေးကူညီသော ဝတ္ထုဖြစ်လေသည်။

“အရက်ဆိုင်တွင်းဝယ်”၊ “လူမှန်သမျှကို မုန်းသူ” နှင့် “အတိတ်ကာလအတွက် ဝမ်းနည်းခြင်း” ဝတ္ထုများသည် ထိုစဉ်က ပညာတတ်တို့၏ လမ်းမှန်သိမြင်မှုနှင့် ကြိုးပမ်းတိုက်ခိုက်မှုကို ဖော်ပြသည်။ လူဝေဖူး၊ ဝေလင်ရှု၊ ချွန်ရှင်း သို့မဟုတ် ဇူချွန်တို့ကဲ့သို့သော ဇာတ်ကောင်တို့၏ တည်တံ့မှုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်ဆိုသော အချက်ကို သူတို့ယုံကြည်သည် မယုံကြည်သည်ဆိုသော အချက်ပေါ်တွင် တည်ပေသည်။ သူတို့သည် ဤယုံကြည်ချက်မရှိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူတို့အပေါ်သူတို့ သစ္စာထားရှိနိုင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်လျှင် သူတို့သည် ဝေလင်ရှုကဲ့သို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဖျက်ဆီးရန်၊ လူဝေဖူးကဲ့သို့ စေ့စပ်ရန်၊ သို့မဟုတ် ဇူချွန်ကဲ့သို့ လက်နက်ချရန်ရှိပေသည်။ ဇူချွန်သည် အိမ်ပြန်သွားကာ “သူမ၏ဖခင်၏ တင်းမာခက်ထရော်မှုနှင့် အနီးအနား၌ ကြည့်ရှုနေသူများ၏ စိမ်းကားလွန်းလှသောအကြည့်တို့၏ မျက်မှောက် တွင် သေဆုံးသွားရရာလေသည်” သူတို့သည် သူတို့၏ယုံကြည်ချက်ကို အဘယ်ကြောင့် လက်လွှတ်လိုက်ရပါသနည်း။ လူရွှန်း၏ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်ချက်သည် ရှင်းပေသည်။ လူဝေဖူးနှင့် ဝေလင်ရှုတို့သည် ၁၉၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးမတိုင်မီ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော တစ်ခဲနက်အရေးတော်ပုံများ အားဖြင့် နိုးကြားခဲ့ကြသော သူများဖြစ်သည်။ လူငယ်များဖြစ်ကြသည့် အလျောက် သူတို့တွင် မစ္စတာကူး၏စာရင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်ဝံ့သော “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း” ထဲမှ သူရူး၏ သတ္တိမျိုးရှိခဲ့ကြသည်။ သို့တည်းမဟုတ် “အစဉ်တောက်လောင်နေသော မီးခွက်” ဝတ္ထုထဲမှ “ဒီလူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကုန်လုံးမီးရှို့ပစ်ချင်တယ်” ဟု အော်ဟစ်ကာ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းကို အာခံရဲသော အရူး၏ သတ္တိမျိုးရှိခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် “ဆေးဝါး” ဝတ္ထုထဲမှ တော်လှန်ရေးသမားကလေး၏ ရဲဘော်များလည်း ဖြစ်ကြ သည်။ ရာစု ၂၀ အစပိုင်း၌ တိုးတက်သောပညာတတ်များသည်

မိမိတို့၏ မျှော်လင့်ချက်အား ၁၉၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေး အောင်မြင်မှု အပေါ်တွင် တွယ်ထားကြသည်။ သို့သော် ယင်းတော်လှန်ရေးက ရှင်းလင်းပစ်ရာတွင် အောင်မြင်ခြင်းမရှိခဲ့သော ဖောက်ပြန်ရေးအင်အားစုနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ရသောအခါတွင် သူတို့သည် အမြင်မှန်ကို ရရှိလာသည်။ ဤအချက်သည် ယင်းပညာတတ်များ၏ အားနည်းမှုကို ဖော်ပြပေသည်။ ၁၉၁၁ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးမတိုင်မီ မျှော်လင့်ချက်အပြည့်ရှိခဲ့ကြသော ယင်းပညာတတ်များသည် တော်လှန်ရေး ရှုံးနိမ့်ချက်မှ သင်ခန်းစာကို ထုတ်ယူလေ့လာခြင်း မပြုပါက ၎င်းနောက် နိုးကြားထကြွမှုဖြူစ ပျိုးလာကြသော လာအိုချွန်ကဲ့သို့သော သူများနှင့် ပညာတတ်တို့ ကံကြမ္မာသည် ဆက်သွယ်ခြင်းမရှိပါက ပညာတတ်များအတွက် စိတ်ပျက်လက်လျှော့ဖို့က လွဲ၍ အခြားဘာမျှရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။ ချွန်ရှင်နှင့် ဣချွန်တို့သည် မေလလေးရက်အရေးတော်ပုံအားဖြင့် နိုးကြားလာခဲ့ကြသော လူငယ်နှစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ သူတို့ရှုံးနိမ့်ရသည့် အကြောင်းမှာ သူတို့သည် နှစ်ရှည်လများတည်ရှိခဲ့သော လူမှုဆိုင်ရာ ဖိနှိပ်မှုတို့အား ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် မိမိတို့၏ သေးငယ်သောအင်အားအပေါ် တွင်သာ မှီခိုနေသောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပညာတတ်တို့နှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးတို့၏ ဆက်ဆံပုံအလိုက် ပညာတတ်များနှင့်လူငယ် များ၏စိတ်ကူးများကို လူရွှန်းက အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့် စာရေးသားရာတွင် လူရွှန်း၏အမြင်နှင့် သဘောထားတို့ကို သူ၏ဝတ္ထုများတွင် ထင်ရှားစွာတွေ့ရှိနိုင်လေသည်။

လူရွှန်း၏ကဗျာများ၊ တသအောက်မေ့ချက်များနှင့် အထူးသဖြင့် သူ၏ အစမ်းစာများကိုလည်း အလားတူအတိုင်းပင် တွေ့ရှိရလေသည်။ သူ၏ တသအောက်မေ့ချက်စာပေများတွင် အလှုပ်ရှားဆုံးသော စာပိုဒ်များမှာ လယ်သမားများနှင့် လက်မှုပညာသည်များ၏ဘဝအတွင်းရှိ အကျိုးစီးပွား၊ ဉာဏ်စွမ်းနှင့်၊ ချစ်စရာကောင်းပုံများ၊ ထို့ပြင် သူတို့တီထွင်ဖန်တီးကြသည့် ရှေးဟောင်းအနုပညာတို့ကို တောက်ပစွာရေးခြယ်ဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ နယ်ချဲ့သမားများနှင့် မြောက်ပိုင်းစစ်ဘုရင်များအား ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဆင်ရာတွင် လူရွှန်း၏စိတ်တွင်းဝယ် ခံစားရပုံများကို

ဖော်ပြထားသော “မြက်ရိုင်း” ဟူသော ကဗျာအပိုဒ်ပေါင်းများစွာတွင် တော်လှန်သော ပညာတတ်တစ်ယောက်၏ ရဲရင့်မှုနှင့်အမှောင်ထုကြီးအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရာတွင် သူရရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံများကို ဖော်ထုတ် ရှင်းပြထားပေသည်။ မျှော်လင့်ချက်ရှိစွာဖြင့် စိတ်လျှော့မှုကို အောင်မြင်စွာ တွန်းလှန်ခဲ့သော သူ၏ နည်းလမ်းသည် လူဝေဖူး၏ အမြင်မှန်ရမှု သို့မဟုတ် ဝေလင်ရှု၏ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဖျက်ဆီးမှုတို့နှင့်နှိုင်းစာကြည့်လျှင် ကြီးမားစွာ ခြားနားပေသည်။

လူရွှန်း၏ အစမ်းစာများသည် သူ၏ စာပေပြုစုမှုလုပ်ငန်းတွင် ထုထည်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အရေးအကြီးဆုံးသော အပိုင်းအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်ပေသည်။

လူရွှန်းအသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့သောခေတ်နှင့် သူ၏ ဇွဲမလျှော့ဘဲ တိုက်ခိုက်သည့်စိတ်ဓာတ်တို့သည် စာပေပိုင်းတွင် သူ၏ တိုက်ပွဲအဝန်းအဝိုင်းအား ကျယ်ပြန့်စေရန် ဝတ္ထုတိုများ ရေးသားခြင်းအပြင် သူ့အား အခြားသော လက်နက်များကိုပါ လိုက်လံရှာဖွေစေလေသည်။

တိုက်ခိုက်ရေးသမားတစ်ယောက် အမြင်ဖြင့်ရော အနုပညာသည် တစ်ယောက်အမြင်ဖြင့်ပါ လူရွှန်းက သူ့အဘယ်ကြောင့် အစမ်းစာအသွင်ဖြင့် ရေးသားရကြောင်း ရှင်းလင်းပြခဲ့ပေသည်။ “အချို့သော သူတို့က ယင်းသို့သော တိုတောင်းသည့် ဝေဖန်ရေးအစမ်းစာများကို မရေးရန် ကျွန်ုပ်အား သွေးဆောင်တိုက်တွန်းရန်ကြိုးစားခဲ့ကြသည်” ဟု လူရွှန်းက ဆိုခဲ့၏။ “သူတို့၏ တိုက်တွန်းချက်အတွက် ကျွန်ုပ်အလွန်တရာ ကျေးဇူးတင်ပေသည်။ ဝတ္ထုများရေးခြင်းကိုလည်း အရေးကြီးသည်ဟု အကျွန်ုပ်သိပေသည်။ သို့သော် တစ်နည်းတစ်ဖုံအားဖြင့် ရေးသားရန်ရှိသည့် အချိန်အခါ သည်ဆိုက်ရောက်လာပေသည်။ အနုပညာဗိမာန်တွင် ယင်းသို့ ဒုက္ခပေးတတ်သော တားမြစ်ပိတ်ပင်ချက်မျိုးများ ရှိလာသည်ဆိုလျှင် အနုပညာဗိမာန်တွင်းသို့ မဝင်ဘဲ နေကာ ပျော်ရွှင်သည့်အခါ ရယ်မောလျက်၊ ဝမ်းနည်းသည့်အခါ ဟစ်အော်ငိုကြွေးလျက်၊ စိတ်ဆိုးသည့်အခါ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းကျိန်ဆဲလျက် ... ဖြင့် သဲကန္တာရထဲတွင် ရပ်၍ သဲမုန်တိုင်းများကို စောင့်ကြည့်နေရသည်က ပိုကောင်းလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ပေသည်။ သဲများနှင့် ကျောက်ခဲများ

သည် ကျွန်ုပ်၏ ခန္ဓာကိုယ်အားစုတ်ပြတ်စေပြီး သွေးဖြန်းဖြန်းထွက်သည့်အထိ ရိုက်ပုတ်ဖူးရောင်စေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် တစ်ခါတစ်ခါတွင် သွေးခဲကလေးများကို တို့ကြည့်နိုင်ပေမည်။ ဖူးရောင်နေသည့်နေရာများကို စမ်းကြည့်နိုင်ပေမည်။ ဤဟာသည် ရှိတ်စပီးယားဂိုဏ်းကို ထိန်းသိမ်းရေးဟူသောအနေမျိုးဖြင့် နိုင်ငံခြားပေါင် မုန့်နှင့် ထောပတ်ကိုစားလျက်ရှိသော တရုတ်စာပေသမားတစ်ဦး၏ နမူ နာကိုလိုက်သည်ထက် လျော့နည်း၍တော့ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာကောင်းမည် မဟုတ်ပါပေ” ဟူ၍ လူရွှန်းကဆိုခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့်လူရွှန်းသည် တည်နေလျက်ရှိသော စာပေရေးရာတားမြစ်ချက်များကို ဖောက်ထွင်းခဲ့ကာ သဘောတရားရေးတိုက်ပွဲ၏ အဝန်းအဝိုင်းကို တိုးချဲ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာဝယ် လူရွှန်းသည် “လေနှင့်သဲတို့က မျက်နှာကိုလာ၍ရိုက်ခတ်လာသည့်အခါနှင့် ဝံပုလွေနှင့် ကျားတို့က ကိုက်ခဲစားသောက်ရန် အစာရှာထွက်သည့်အခါ” တွင် မိမိနှင့် မိမိ၏ စာဖတ်သူများအတွက် ထွက်ပေါက်ရှာသည့်တိုက်ပွဲ၌ အသုံးပြုခဲ့သော၊ ယင်းသို့သော အစမ်းစာအသွင်မျိုးဖြင့် လိုလည်းလိုအပ်ခဲ့သော “ဓားမြှောင်များ” နှင့် “လှံတံများ” ကို တီထွင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် သူ၏ပထမဆုံးသော ဝတ္ထုတိုကို ထုတ်ဝေပြီးသည့်နောက် လအနည်းငယ်အကြာတွင် လူရွှန်းသည် “စင်ကြယ်ခြင်း” နှင့် “လင်သားနှင့်အတူ မီးသဂြိုဟ်ခံသည့်အယူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၏ ယူဆချက်” ဟူသော အစမ်းစာကို ရေးသားခဲ့ပေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကွယ်လွန်သည်အထိ သူသည် အစမ်းစာပေါင်း ၆၀၀မှ ၇၀၀ အထိ ရေးသားခဲ့ပေသည်။ ဤအစမ်းစာများသည် သူ့အားကျယ်ပြောလှသောတိုက်ပွဲခင်းကျင်းသည့်ကွင်းကြီးတစ်ခုကို ပေးအပ်ခဲ့ပေသည်။ သူသည် ထိုကွင်းထဲတွင် ရှေ့ဆောင်အဘိဓမ္မာဆရာနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် လွတ်လပ်စွာ ကဆုန်ပေါက်၍ မြင်းစိုင်းနိုင်ခဲ့ကာ သူ၏ အနုပညာရေးရာ ဉာဏ်စွမ်းကို ဖော်ထုတ်ပြသနိုင်ခဲ့ပေသည်။

လူရွှန်းအဖို့ ကျယ်ပြောလှသော တိုက်ပွဲခင်းကျင်းသည့်ကွင်းကြီးတစ်ကွင်းကို လိုအပ်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏တာဝန်သည်

“ရန်ဟောင်းကိုရှင်းလင်း၍ လမ်းစဉ်သစ်တစ်ခုကို ထွန်းပြောင်စေရန်” ဖြစ်သည်ဟု သူကယူဆခဲ့သောကြောင့်တည်း။ သမိုင်းနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာတိုင်းကို ရှုမြင်သုံးသပ်စိတ်ဖြာကြည့်ရန် လူ့ဘဝ၏ ရှိရှိသမျှသော ထောင့်တို့တွင် စမ်းသပ်နှိုက်ချွတ်ရှာဖွေကြည့်ရန်၊ ဟန်ဆောင်မှုမှန်သမျှကို ဆုတ်ခွဲပစ်ရန်နှင့်ရှာဖွေတွေ့ရှိသော ရန်သူအလုံးစုံ ကို တိုက်ခိုက်ရန်တို့အတွက် လူ့ရွှန်းအဖို့ နေရာအလုံအလောက် ရရှိရန် လိုအပ်ခဲ့ပေသည်။

ယင်းအစမ်းစာများ၌ ပါဝင်သော အနှစ်သာရတို့သည် တကယ်အားဖြင့် အလုံးစုံအကျုံးဝင်လောက်အောင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စုံလင်လှပေသည်။ တော်လှန်ရေး၏ အခြေခံပြဿနာများမှသည် ကလေးကစားစရာအရပ်များကဲ့သို့သော အကြောင်းအရာများအထိ ပါဝင်လေသည်။ လူ့ရွှန်းသည် မရေတွက်နိုင်သော တိုက်ပွဲများကို ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ မရေတွက်နိုင်သော ရန်သူများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ နယ်ချဲ့သမားများ၊ စစ်ဘုရင်များ၊ ချိုးကပ်နေသော ကူအိုမင်တန်များ၊ အတိတ်သို့ပြန်သွားရန် အားပေးသမှုပြုနေသူများ၊ ဖောက်ပြန်ရေးစာရေးဆရာများ၊ “တော်လှန်ရေးအတွင်း စကား ရောင်းစကားဝယ်လုပ်သူများ”၊ “ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်ကာလတို့၏ လူသတ်သမားများ” နှင့် “သေတရားဟောသူများ” ကိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသို့ သောအကြောင်းအရာမျိုးစုံဘက်သို့ အာရုံစိုက်ခဲ့ခြင်းအကြောင်းသည်ကား တရုတ်ပြည်သူတို့အတွက် ဘဝလမ်းကြောင်းသစ်တစ်ရပ်(၀၁) ထိုစဉ်က တည်ဆောက်ဆဲဖြစ်သော ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးတစ်ရပ်လုံးနှင့်တကွ ဆက်လိုက်လာမည့် ဆိုရှယ်လစ်တော်လှန်ရေးဆီသို့ ညွှန်ပြလိုပြီး ဖောက်ထွင်းချီတက်သွားစေလိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အမှတ်မရနိုင်လောက်အောင် ရှေးကျသောအချိန်မှစ၍ တရုတ်သမိုင်းသည် စိုးမိုးသူများနှင့် နိုင်ငံခြားကျူးကျော်သူများအတွက် “လူသားစားပွဲကြီး”ဖြင့် ပြည့်ဝခဲ့ လေသည်ဟု လူ့ရွှန်းက ညွှန်ပြခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရုတ်အမျိုးသားတို့အဖို့ ကံကြမ္မာနှစ်ခုတည်းသာ ရှိနိုင်စေရာအကြောင်း ရှိသောကြောင့်တည်း။ တရုတ်အမျိုးသားတို့သည် “ကျေးကျွန်များဖြစ်ရန် တောင့်တခဲ့ကြသည်။ သို့သော် မဖြစ်နိုင်” သို့တည်းမဟုတ် “ယာယီအား ဖြင့် ကျေးကျွန်များအဖြစ်

ဆက်ခံခဲ့ကြရသည်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “လူသားစားများအား ချေမှုန်းပစ်၍ စားသောက်ပွဲပရိသတ်တို့၏ စားပွဲခံ များကိုမှောက်ပစ်ရန်နှင့် မီးဖိုချောင်ကိုဖြိုခွဲပစ်ရန်” လိုအပ်ပေသည်။ တရုတ်သမိုင်းတွင် ထိုစဉ် အချိန်အခါအထိ မကြားဖူးသေးသော တတိယကာလ အမျိုးအစားတစ်ရပ် ကို တီထွင်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူရွှန်းက ဤသို့ဆိုခဲ့၏။

“ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များသည် ပထမအားဖြင့် ဘဝတည်မြဲ ရန်၊ ဒုတိယအားဖြင့် အစားအစာနှင့် အဝတ်အစားရရှိ ရန်၊ တတိယအားဖြင့် ရှေ့သို့ချီတက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်များအား ဟန့်တားသည့်အရာ တိုင်းကို ချေမှုန်းပစ်ရမည်။ ယင်းအဟန့်အတားသည် ရှေးကျသည်ဖြစ်စေ၊ ခေတ်မီသည်ဖြစ်စေ၊ လူသားဖြစ်စေ၊ နတ်သီကြားဖြစ်စေ၊ ရှေးပဝေသဏီမှ ကျမ်းဂန်ဖြစ်စေ၊ ရှားပါးလှသော မူရင်းစကားဖြစ်စေ၊ ရိုသေအပ်သော ဘုရင့် စကားဖြစ်စေ၊ အဖိုးထိုက်တန်လှသော ရုပ်ထုဖြစ်စေ၊ အစဉ်အလာသုံးခဲ့သော ဆေးစာဖြစ်စေ သို့တည်းမဟုတ် လျှို့ဝှက်အပ်သော ဆေးစပ်နည်းပင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းရည်ရွယ်ချက်များအား ဟန့်တားလျှင် ချေမှုန်းပစ်ရမည်” ဟူ၍ ဖြစ်၏။

နောက်ဆုံးအားဖြင့် လူရွှန်းက “တိုးတက်လာနေသော ပစ္စည်းမဲ့တို့ကသာလျှင် အနာဂတ်ကာလကို ပိုင်ဆိုင်ကြလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း အချက်အလက်များ က ပြသလျက်ရှိသည်” ဟု ကြေညာခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား “ပစ္စည်းမဲ့ တော်လှန်ရေး၏ မြည်ဟိန်းလျက်ရှိသောမုန်တိုင်း” အသုံးချရန် “ကျွန်ုပ် တို့၏တိုင်းပြည်အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် လှဲကျင်းထုတ်ရန်” နှင့် “မလှုပ် မရှားသေနေသော၊ ညံ့ဖျင်းသော၊ ပုပ်သိုးသော အရာမှန်သမျှကို ရှင်းထုတ်ပစ် ရန်” လူရွှန်းက တင်ပြခဲ့ပေသည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ထောက်ခံခဲ့ ၍ တရုတ်ပြည်၌လည်း ဆိုရှယ်လစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ရှိသင့်သည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတို့အား လူတန်း စေ့နေစေလို၍ “သန်းပေါင်းရာနှင့်ချီရှိသော ပြည်သူတို့အား မိမိတို့ ကံကြမ္မာ၏ အရှင်သခင်များဖြစ်လာနိုင်စေရေး” အတွက် “ငရဲတွင်းမှ အသစ် ကျပ်ချွတ်ဖြစ်သော၊ လုံးဝမကြားဖူးသော လူမှုစနစ် တစ်ခုပေါ်ထွန်းလာ စေရန်” လူရွှန်းက ဆန္ဒရှိခဲ့သောကြောင့်တည်း။

ဝတ္ထုများတွင် လူရွှန်းကဖော်ပြရန်ကြိုးစားခဲ့၊ အားစိုက်ခဲ့သောပန်းတိုင်

သည် သူ၏အစမ်းစာများတွင် ပိုမို၍ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်လာခဲ့သည်မှာထင်ရှားပေသည်။ သူသည် ဤသို့သော အောင်မြင်ရရှိချက်ကို ပို၍ယုံကြည်လာခဲ့ပေသည်။ သူ၏အရေးပါသော သမိုင်းရေးရာကဏ္ဍ၊ သူ၏ကြီးမားသောအရည်အချင်း၊ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်နှင့် အနုပညာအတွက် သူ၏အလုပ်အကျွေးပြုမှုတို့သည် သူ၏ဝတ္ထုတိုများတွင် အရောင်ဟပ်ကြသည်ထက် သူ၏အစမ်းစာများတွင် ပိုမိုကဲလွန်စွာ ထင်ထင်ရှားရှားအရောင်ဟပ်လျက်ရှိပေသည်။ အတိတ်ကိုကျောခိုင်းကာ သူသည် ပြည်သူတို့၏အနာဂတ်ရေးနှင့် တရုတ်ပြည်၏အနာဂတ်ရေးကို ရှေးရှုပေသည်။ “လက်သီးချက်သွင်း” ရန်ကလွဲ၍ သူသည် ဘယ်သောအခါမျှ နောက်သို့လှည့်မကြည့်ပေ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်အင်အားကမ္ဘာသူအားစေ့စပ်နိုင်စေလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ မည်သည့်အတားအဆီးကမ္ဘာ၏ ရှေ့လှမ်းတက်မှုကို ဟန့်တားနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အပုပ်အသိုးများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော လူ့အဖွဲ့အစည်းဟောင်းနှင့် ဘဝလမ်းကြောင်းဟောင်းတို့သည် မရှောင်မလွှဲသာဘဲ ပျက်စီးရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းသစ်တစ်ရပ်နှင့် ဘဝလမ်းကြောင်းသစ်သည် မရှောင်မလွှဲသာဘဲ အောင်ပွဲခံရမည်ဟူ၍လည်းကောင်း လူ့ရွန်းက ခိုင်မာစွာ သဘောပေါက်နားလည်ခဲ့ပေသည်။

ထိုစဉ်ကာလ၏ လူတန်းစားတိုက်ပွဲနှင့် တော်လှန်ရေးပြဿနာများသည်လည်း သူ၏ဝတ္ထုများတွင်ထက် သူ၏အစမ်းစာများတွင် ပိုမို၍ တိကျစွာအရောင်ဟပ်လျက်ရှိပေသည်။ ယင်းအစမ်းစာများတွင် လူ့ရွန်း၏ အနုပညာပါရမီဉာဏ် ရင့်သန်မှုသည် တော်လှန်ရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် သူ၏စိတ်သဘောထားဖြစ်ပေါ်တိုးတက်သည့်ခြေလှမ်းနှင့်အညီ ပိုမိုလွတ်လပ်စွာနှင့် ထူခြားပေါ်လွင်စွာ ကျယ်ပြန့်ခဲ့ပေသည်။ လူ့ရွန်းသရော်ခဲ့သော ပြည်သူ့ရန်သူများမှာ အစမ်းစာများတွင် အမြောက်အမြားပါရှိပေသည်။ “တရုတ်ပြည်၏ ကျောရိုး” ဖြစ်ကြသော အတိတ်ခေတ် ပြည်သူ့ရဲကောင်းများမှသည် ကျည်ဆန်သံများအကြား ရဲရင့်စွာတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသော သူ့ခေတ်၏တော်လှန်ရေးသမား လူငယ်များနှင့် “တရုတ်အမျိုးသားတို့၏ လက်ရှိမျိုးဆက်တည်တံ့ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကာ သွေးမြေအကျခံခဲ့

ကြပြီး ခိုင်မြဲစွာ ရပ်တည်ခဲ့ကြသော ကွန်မြူနစ်များအထိ ဖြစ်ကြကုန်သော ပြည်သူ့ သူရဲကောင်းများ၏ ထင်ရှားလှပသော ပုံကားချပ်များကို လူရွှန်း ကရေးခြယ်ခဲ့လေသည်။ ဤအစမ်းစာများအနက်မှ အစမ်းစာတိုင်းလိုလို သည် ပြောင်မြောက်လှသော စိတ်ထားကို ထင်ရှားစွာဖော်ပြလေသည်။ အစမ်းစာတစ်ခုစီသည် အနုပညာပြုစုမှု၏ စံပြပုံစံများဖန်တီးရာတွင် ပါရမီ ရှင်တစ်ဦး၏ လက်ရာနှင့် သရော်ပြောင်လှောင်ရေးသားရာတွင် ဆရာတစ် ဆူ၏ လက်ရာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အသည်း ခိုက်နေသော မြတ်နိုးစိတ်နှင့် မုန်းတီးစိတ်၊ မီးဟုန်းဟုန်းတောက် နေသော ဒေါသနှင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသော အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးသော စွမ်းရည် သတ္တိတို့ဖြင့် ပြည့်ဝသော တကယ့်ပြည်သူ့သူရဲကောင်းတစ် ယောက်၏ ဆန္ဒရမ္မက်သည် စာဖတ်သူတို့အား လှုပ်ရှားစေပေသည်။ အစမ်းစာဆရာ တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် လူရွှန်းသည် ထင်ရှားသော ကလော် တတ်သူတစ်ဦးဖြစ်လာ ရုံသာမက ယခင်ကမရှိခဲ့ဖူးသော ထူးခြားသော ကိုယ်ပိုင်ဟန်ဖြင့် ရေးသား သည့် အကြီးကျယ်ဆုံးသောတော်လှန်ရေး စာပေသမားလည်းဖြစ်လာခဲ့ပေ သည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားချက်များသည် ဝတ္ထုတိုများ၊ အစမ်းစာများ၊ ကဗျာဆန်သော စကားပြေများနှင့် တသအောက်မေ့ချက်များတည်းဟူ သော လူရွှန်း၏ ရေးသားမှု၏ ယေဘုယျအကြောင်း ဖော်ပြချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေ သည်။ စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်ရန် ရွေးချယ်လိုက်ပြီးသည့်နောက်တွင် သူ သည် ရောဂါစွဲကပ်သူကို ကုသလိုသည့် သာမန်ကြင်နာစိတ်ရှိသူတစ်ဦး အဖြစ်မှ အဖိနှိပ်ခံအားလုံးတို့အား အလုပ်အကျွေးပြုရန် ကြိုးပမ်းသည့် ကြင်နာစိတ်ကြီးမားသူတစ်ယောက်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေသည်။ လာအိုချွန်၊ ယွန်တူ၊ အာကြူနှင့် ဆင်လင်း၏ ဇနီးသည်တို့ကဲ့သို့သော ဓားမ နောက်ပိတ်ခွေးများအား သူတို့၏ ကံကြမ္မာဆိုးမှ လွတ်မြောက်စေရန် နည်း လမ်းတစ်ရပ်ကို လူရွှန်းသည် ရှာဖွေပေးခဲ့သည်။ ဤနည်းလမ်းအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးအကျိုးအတွက် ချီတက်ရင်း သူသည် သူ၏ ရည်မှန်းချက်အပေါ်တွင် သစ္စာရှိကြောင်း အထင်အရှားပြခဲ့လေသည်။ ဤလမ်းအတိုင်းလိုက်မိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူသည် တရုတ်ပြည်၏

အနာဂတ် လွတ်မြောက်ရေးအမြင်ကို ခံစားရရှိခဲ့ပေသည်။ သူ၏ပါရမီဉာဏ်သည် ပြည်သူတို့၏ အကန့်အသတ်မရှိသော တီထွင်ဖန်တီးရေးစွမ်းအားထံမှ သစ်လွင်သောဘဝကို အစဉ်သဖြင့် ရရှိခဲ့ပေသည်။

လူရွှန်း၏အစမ်းစာ ၁၆ တွဲ၊ ဝတ္ထုများ၊ ကဗျာဆန်သော စကားပြေများနှင့် တသအောက်မေ့ချက်. . .ဟူသော ညွှန်ပေါင်းစာအုပ်သုံးအုပ်တို့သည် တရုတ်လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ ပြည်သူတို့၏ ဘဝတိုက်ပွဲများနှင့် ၂၀ ရာစုအစပိုင်းမှ ၁၉၃၀ ပိုင်းနှစ်များအထိ သမိုင်းတင်လောက်သော ကာလကြီးအတောအတွင်းမှ ဆွဲထုတ်ယူခဲ့သည့် သင်ခန်းစာများတို့၏ စွယ်စုံကျမ်းကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစာအုပ်များသည် အထူးသဖြင့်နယ်ချဲ့စနစ်နှင့် ပဒေသရာဇ်စနစ်ပြည်သူတို့အား ဖိနှိပ်သူအားလုံးနှင့် တရုတ်ပြည်၏ တက်လှမ်းမှုကို ဟန့်တားမည့် လူဆိုးသူဆိုးများနှင့် အကျင့်ပျက် အင်အားစုများအား ရဲဝံ့စွာစစ်ကြေညာလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ လူရွှန်း၏ တောက်ပြောင်သော ကျမ်းများသည် မေလ ၄ ရက် အရေးတော်ပုံနှင့် ပထမ နှင့်ဒုတိယတော်လှန်ရေးစစ်များမှတစ်ဆင့် ပေါ်ထွက်လာသော ၁၉၁၁ ခု၊ တော်လှန်ရေးကာလအခြေအနေများ၏ အနားလည်နိုင်ဆုံးဖြစ်သော လေးနက်သော ရောင်ပြန်ဟပ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့သိရှိရပေသည်။

ယင်းကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် လူရွှန်းသည် စာပေသစ်၏ အချက်အချာခေါင်းဆောင်နှင့်အဓိက ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တည်လျက်ရှိခဲ့ပေသည်။ ခေတ်သစ်တရုတ်စာရေးဆရာများအတွက် သူ့သွတ်သွင်း တီထွင်လေးခဲ့သော အနုပညာသဘောတရားအား သရုပ်မှန်သဘောဖြင့် ချဉ်းကပ်မှုသည် အဟောင်းကိုစွန့်ပယ်၍ အသစ်ကိုခိုင်မာအောင်လုပ်ရာတွင် လက်နက်တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ သူ၏နောက်ပိုင်းအချိန်များ အတောအတွင်းဝယ် ဆိုရှယ်လစ်သရုပ်ဖော်စာပေဘက်သားတစ်ဦးအဖြစ် ပြုစုခဲ့ချက်နှင့် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ပြုစုချက်တို့သည် ခေတ်သစ်တရုတ်စာပေရေးသားမှုတွင် ဖြစ်ပေါ်မှုအဆင့်သစ်တစ်ရပ်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေသည်။

လူရွှန်း၏ဟန်သည် ထူးခြား၍ ကိုယ်ပိုင်ဟန်လည်းဖြစ်သည်။ တစ်ပြိုင်တည်း၌ပင် တရုတ်ဟန်လည်းဖြစ်ကြောင်း မမှားမယွင်းဘဲ ပြောဆိုနိုင်ပေသည်။ သူသည် တရုတ်စာပေတွင် ပြန်လည်ဆန်းသစ်မှုတစ်ရပ်ကို

ပြုခဲ့ပေသည်။ ပြည်သူ့လိုလားချက်များအပေါ်တွင် သူ၏အသစ်ပြုမှုကို အခြေခံသောကြောင့် သူသည် တရုတ်စာပေ၏ အကောင်းဆုံးသော အစဉ်အလာအား အမြဲမြဲဆုံးအားပေးထောက်ခံသူနှင့် အကြီးဆုံးသော အမွေခံဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ လူရွှန်း၏ သိမ်မွေ့ပုံနှင့် ဟန်တို့မှ ကျွန်ုပ်တို့သည် တရုတ်လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ဉာဏ်အမြော်အမြင် သိမ်မွေ့ပုံနှင့်ဟန်တို့ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုတွင် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်လျက်ရှိသော ပြုပြင်လိုစိတ်ပြင်းပြသော လူရွှန်းသည် နိုင်ငံခြားစာပေကိုကျယ်ပြန့်စွာ ဖတ်ရှုခဲ့လေသည်။ သူ၏စာပေပြုစုမှုသည် နိုင်ငံခြားစာရေးဆရာများ အထူး သဖြင့် ဂိုဂိုလ်၏ အရိပ်အာဝါသနှင့်မကင်းကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူ၏ပြုစုမှုသည် တရုတ်စာပေအား ခေတ်သစ်ကမ္ဘာစာပေ၏ တိုးတက်သောအနွယ်တို့နှင့် ဆက်သွယ်ပေးခဲ့ပေသည်။ နိုင်ငံခြားစာပေ အရှိန်အဝါများအား ခံယူသုံးစွဲရာတွင် လူရွှန်း၏နည်း၊ ထို့နောက်ယင်းအရှိန်အဝါများအား တရုတ်အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်အောင် လူရွှန်းကလုပ်ခဲ့ခြင်းတို့သည် သမိုင်းတင်လောက်သော ထူးခြားပေါ်လွင်မှုဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သူ၏အစောဆုံးသော ဝတ္ထုဖြစ်သည့် “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း” နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်သည် ဖတ်ရှုဖူးသော နိုင်ငံခြားစာအုပ်တစ်ရာကျော်နှင့် တတ်သမျှ မှတ်သမျှ သော ဆေးပညာအသိအမြင်တို့အပေါ်တွင် မှီခိုအားထားခဲ့ပေသည်။ ၁၈၃၄ ခုနှစ်တွင် ရုရှားစာရေးဆရာဂိုးဂိုးလ်သည် “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”ကို ရေးခဲ့သည်။ သို့သော် ယင်းနောက်ပေါ် “သူရူး၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”သည် ဇာတ်တူစုစနစ်နှင့်ကွန်ဖြူးရှပ်ဝါဒီတို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့၏ ဆိုးဝါးသော ဓလေ့ထုံးစံများအား ဖွင့်ချရေးအတွက် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်လေရာ နောက်ပေါ် “သူရူး၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”၏ မခံမရပ်နိုင်မှုသည် ဂိုဂိုလ်၏ “သူရူးတစ်ယောက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း”၏ မခံမရပ်နိုင်မှုထက် ပို၍နက်ရှိုင်းသွားရသည်”ဟု လူရွှန်းက ရေးသားခဲ့ပေသည်။

လူများအား နိုးကြားစေလိုသော သူ၏ ဆန္ဒသည် အစဉ်အလာရှိသော တရုတ်အနုပညာရေးရာ အသွင်သဏ္ဍာန်များတွင် သင့်လျော်လျှောက်ပတ်

သော ရေးခြယ်ဖော်ပြသည့်နည်းကို မည်သို့မည်ပုံ သူ့အားစူးစမ်းရှာဖွေစေခဲ့ကြောင်းနှင့် ဤအချက်သည် သူ၏ဟန်ကို မည်သို့မည်ပုံသြဇာ လွှမ်းမိုးစေခဲ့ကြောင်းတို့ကိုလည်း လူရွှန်းက ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပေသည်။ “ကျွန်ုပ်သည် စကားကြွယ်ဝခြင်းကို အရှောင်ကြီးရှောင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ဆိုလိုသောအချက်ကို အတွန့်အကွန့်မပါဘဲ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပြရန် ကြိုးစားပေသည်။ တရုတ်အော်ပရာကပွဲတို့သည် နောက်ခံရှုခင်းကို လက်လွှတ်ထားကြသည်။ ကလေးများသို့ရောင်းချသော နှစ်သစ်ကူးအရုပ်ကားများတွင် အဓိကရုပ်ပုံအနည်းငယ်ကိုသာ ဖော်ပြထားကြသည်။ ဤနည်းလမ်းများသည် ကျွန်ုပ်၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် သင့်လျော်ကိုက်ညီသည်ဟု ကျွန်ုပ် အခိုင်အမာယုံကြည်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် မသက်ဆိုင်မအပ်စပ်သော အသေးစိတ်အရေးအသားများကို အလိုမလိုက်၊ ခွင့်မပြုပေ။ သို့မဟုတ် အချို့အချစကားပြောပုံကို ရှည်လျားလွန်းစွာဆွဲ၍ ရေးခြင်းမပြုပေ” ဟုလူရွှန်းက ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။

လူရွှန်း၏အတွေးအခေါ်ကျယ်ဝန်းမှုနှင့် လေးနက်မှုတို့သည် သူ၏ အနုပညာနှင့်မျဉ်းပြိုင်တည်နေပေသည်။ ဤအချက် မှန်ကန်ကြောင်းကို တရုတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအား အတွင်းအကျဆုံး ဖောက်ထွင်းလေ့လာရှုမြင်မှုနှင့် ပြည်သူတို့နှင့် အရင်းနှီးဆုံးဆက်သွယ်နေမှုတို့အရ ထင်ရှားစွာ သာဓကပြလိုက်ပေသည်။ အကြောင်းအရာများ သို့မဟုတ် ပြည်သူများကို ဖော်ထုတ်ရေးခြယ်ရာတွင် လူရွှန်းသည် “မျက်လုံးများကို ဆွဲခြင်း” ဟူ၍ သူမှည့်ခေါ်ထားသောနည်းကို အသုံးပြုပေသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အကြောင်းအရာတစ်ခု၏ သဘောကို အတိုဆုံးနှင့်အဓိပ္ပာယ်အပါဆုံးအားဖြင့် ပေါ်လွင်အောင်ဖော်ပြသောနည်းပင်ဖြစ်သည်။

“ဤနည်းကို မည်သူပထမဆုံးပြောခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်မေ့နေပေသည်။ သို့သော် အနည်းဆုံးသော ကလောင်ဝင့်ချက်ဖြင့် လူတစ်ဦး တစ်ယောက်၏ လက္ခဏာအရည်အသွေးကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ရန်အကောင်းဆုံးသောနည်းမှာ သူ၏မျက်လုံးများကို ဆွဲယူသည့်နည်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤနည်းသည် အပြည့်အဝမှန်ကန်ပေသည်။ သင်သည် သူ၏ခေါင်းမှ ဆံပင်အားလုံးကိုဆွဲယူပါက မည်မျှပင်အားစိုက်ရ၊ မည်မျှပင် သတိဝီရိယရှိကာ

တိကျသေချာရစေကာမူ သိပ်အသုံးဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ”ဟု လူရွှန်းက ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်သူ့ရေးဟန်၏ အရေးကြီးသော သွင်ပြင် လက္ခဏာသည် အနည်းဆုံးသော ကလောင်ဝင့်ချက်ဖြင့် အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို ပေါ်လွင်အောင်ဖော်ရာတွင် သတိဝီရိယစိုက်သောမှန်ကန်သေချာမှု၊ ထွင်းဖောက်သိရှိမှုနှင့် ရှင်းလင်းထင်ရှားမှု ရှိရန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အနည်းငယ် ကလောင်ဝင့်လိုက်ခြင်းဖြင့် သူသည်လူတစ်ယောက်၏ အဓိက လက္ခဏာ အရည်အသွေးကိုဖော်ပြနိုင်သည်။ အယူအဆများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း လူရွှန်းသည် ကျစ်လျစ်သိပ်သည်း၍ ရှင်းလင်းထင်ရှားပြီး ထွင်းဖောက်သိရှိ နိုင်ခြင်းနှင့် အလားတူသော ထင်သာမြင်သာသည့်ပုံသဏ္ဍာန်များကို သုံးစွဲခြင်း အားဖြင့် ဖော်ထုတ်ရေးသားပေသည်။ စာကြောင်းအနည်းငယ် သို့မဟုတ် စာတစ်ကြောင်းလောက်ဖြင့်သူသည် အကြောင်းကိစ္စတစ်ခု၏ သဘောကို နှိုက်ကြည့်နိုင်ကာ ထိုကိစ္စ၏ အတွင်းအကျဆုံးသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ် နိုင်လေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ယင်းသို့သော တိုတိုနှင့် အဓိပ္ပာယ်ပါစေခြင်း၊ အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခြင်းတို့သည် အစဉ်အလာဆိုင်ရာ တရုတ်ကဗျာနှင့် စကား ပြေတို့၏ အထိရောက်ဆုံးသော ထူးခြားချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

လူရွှန်း၏ ဝေါဟာရသည် အလွန်ကြွယ်ဝပေသည်။ သူသည် စကား အသုံးအနှုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကြီးစွာအာရုံစိုက်ခဲ့ပေသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေးအသားသည် ဖတ်ရန်လွယ်ကူရပေမည်။ သင့်တော်သော အရပ်သုံး စကားမရှိခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် အချို့သော ရှေးသုံးစကားကို သုံးတန် သုံးရမည်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏စာဖတ်သူအချို့သည် နားလည်ကြလိမ့် မည်ဟု ယူဆပေသည်။ ကျွန်ုပ်တစ်ဦးသာ နားလည်နိုင်သော သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပင် နားမလည်နိုင်သော ကျွန်ုပ်၏ခေါင်းထဲမှ ထုတ်လုပ် လိုက်သည့်စကားပိုဒ်များကို ကျွန်ုပ်သည် သုံးစွဲခြင်းမပြုပေ”ဟု တစ်ခါတုန်း က လူရွှန်းက ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။ သူ့စကားအသုံးအနှုန်းများ၏ အဓိက မြစ်ဖျားခံရာသည် ပြည်သူတို့သုံးစွဲလျက်ရှိသော တိုင်းရင်းစကားပြည်သူ တို့၏ဝေါဟာရထူးများနှင့် အရပ်သုံးစကားများ၊ ဂန္ထဝင်ယုံတမ်းစကားများ နှင့်ရှေးစာအုပ်များမှ အချို့သော နဘောထပ်များဖြစ်ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူသည် နိုင်ငံခြားစကားလုံးများမှ သွန်းထုတ်ဖန်တီးယူသည့် အသုံးအနှုန်း

များနှင့်တကွ၊ နိုင်ငံခြားဝါကျဖွဲ့ပုံဖွဲ့နည်းများကိုလည်း သုံးစွဲလေသည်။ အရေးအသားတို၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်ခြင်း၊ စွမ်းအားရှိခြင်းနှင့် ရှင်းလင်းထင်ရှားခြင်းတည်းဟူသောကောင်းမွန်သည့် သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို တိုးတက်ချဲ့ထွင်ခြင်းအားဖြင့် လူ့ရွန်း၏အရေးအသားတို့သည် တရုတ်ဘာသာစကားအား ကြွယ်ဝစေခဲ့လေသည်။

လူ့ရွန်း၏သရော်ချက်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အမှောင်ပိုင်းအား အတိုဆုံးဖြင့် ပေါ်လွင်အောင်ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းနှင့် ဝေဖန်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။ “သရော်မှု၏အသက်သည် အမှန်တရားဖြစ်သည်။ အမှန်တရားအား ပေါ်လွင်အောင်ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ သရော်မှုဟူသည် မရှိနိုင်ပေ” ဟုလူ့ရွန်းက ဆိုခဲ့လေသည်။ သူသည် ဤအယူအဆများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးခဲ့ပေသည်။ သူ၏သရော်ချက်သည် စွမ်းအင်နှင့်ပြည့်ဝပြီးခုခံ၍ မရနိုင်သော အရာဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမှန်အားဖြင့် သရုပ်ဖော်ရာတွင် မှန်ကန်စွာဖော်ပြနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ “ဓားမြှောင်နှင့်လှံတံ”ဟူသော နည်းပရိယာယ်၊ ရန်သူအားတိုက်ခိုက်ရာတွင် သူ၏ပြင်းထန်မှု၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကျူးလွန်နေကြသည့် အင်အားစုများအား ခွဲခြမ်းစိစစ်ဖွင့်ချရာတွင် သူ၏ရဲရင့်ပြတ်သားမှု တို့နှင့်တွဲဖက်ထားသော သူ၏ သရော်ချက်သည် ပိုမို၍ပင် ထက်မြက်စူးရှလာပေသည်။ ရန်သူသည် မည်သို့ပင် ရုပ်သွင်ပြောင်း၍ အယောင်ဆောင်ထားစေကာမူ လူ့ရွန်း၏လှံတံ ကိုလွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့မဟုတ် လူ့နုလုံးသားကို အေးဆေးစွာနှင့် အပိုင်းပိုင်းလိုင်းဖြတ်နိုင်သည့် လူ့ရွန်းလက်ဝယ်ရှိ ဆရာဝန်သုံးဓားကိုလွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ လူ့ရွန်း၏ သရော်ချက်သည် တည်ကြည်ငြိမ်သက်သော်လည်း ထက်မြက်ခြင်းနှင့် ပြည့်ဝပေသည်။ ပါးလွှာသော်လည်း စွမ်းအားရှိပေသည်။ သရော်မှုသည် အမှန်တရားနှင့် ပြည့်လျှမ်းနေရမည်ဟု သူက စွဲကိုင်ထားခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် “ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကောင်းဆုံးသို့ ဘာမျှမရှိတော့ပါလား၊ ကောင်းအောင်လုပ်ပေးနိုင်တာ ဘာမျှမရှိတော့ပါလား” ဟူ၍ စာဖတ်သူများအား ထင်မြင်သွားစေခြင်းကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေမည့် နှာခေါင်းရှုံ့အပြစ်တင်သည့် ဝါဒကိုမူ လူ့ရွန်းသည် လုံးဝ ကန့်ကွက်ခဲ့ပေသည်။ လူ့ရွန်း၏သရော်ချက်တွင်

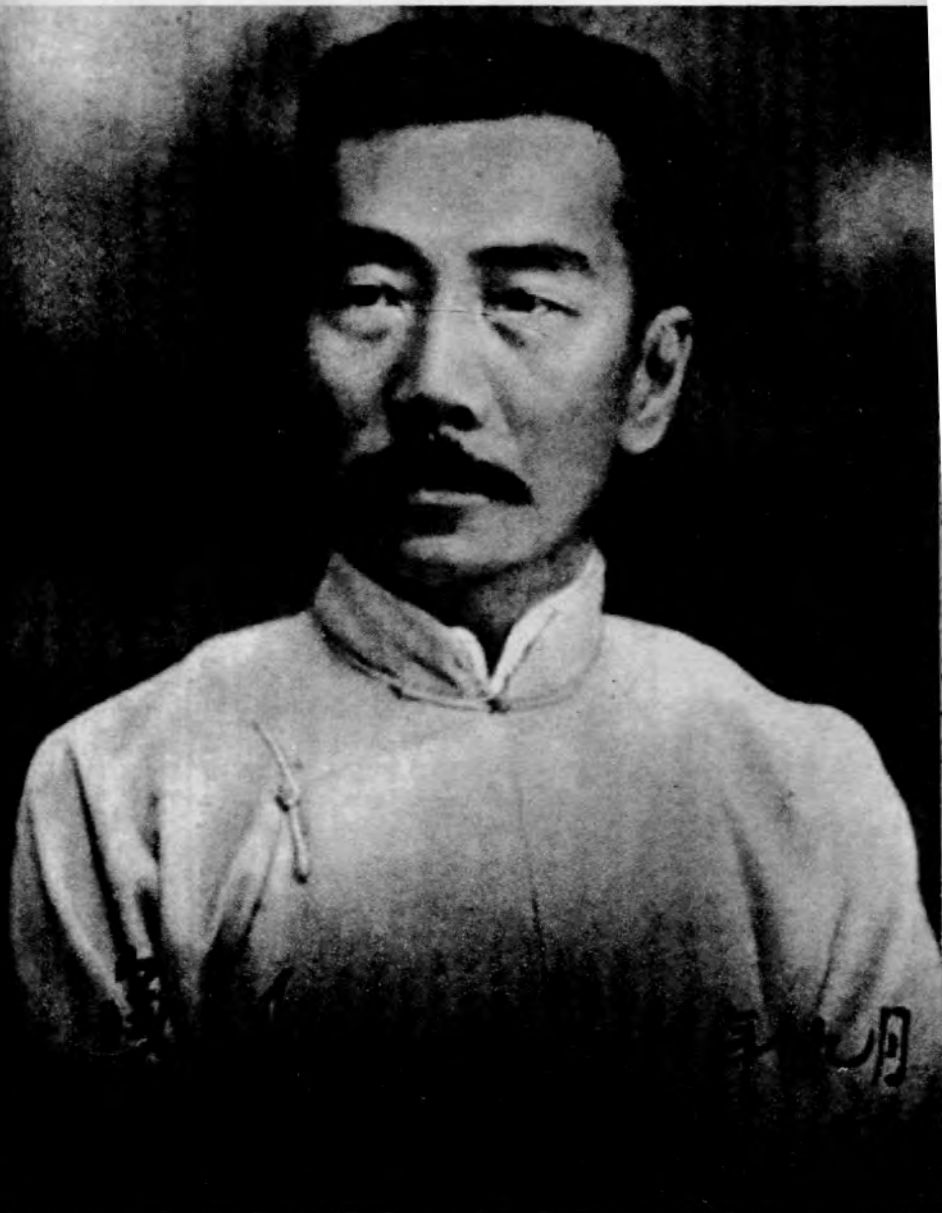
ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေးဟောင်းစာပေ၏ အရိုးအစဉ်လည်းဖြစ်၍ တရုတ်လယ်
 သမားများနှင့်လည်းဆိုင်သော သာမန်ရိုးရိုးဟာသနှင့် လှောင်ပြောင်မှုကလေး
 များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ တရုတ်ဂန္ထဝင်စာပေတွင်းရှိ သရော်သည့် စာပေ
 သမားကြီးတို့အား ဆက်ခံသူတစ်ယောက်အဖြစ်လည်း လူရွှန်းအား ကျွန်ုပ်တို့
 အသိအမှတ်ပြုနိုင်ပေသည်။ ဤအဝန်းအဝိုင်းတစ်ခုတည်းနှင့်ပင်လျှင်
 လူရွှန်း၏ ပါရမီဉာဏ်ရင့်သန်မှုသည် တရုတ်စာပေသမိုင်းတွင် သူ့အား
 ထူးခြားသောနေရာကို အောင်မြင်ရရှိစေပေသည်။

နောက်ဆုံးအားဖြင့် ကမ္ဘာစာပေတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တစ်ဦးအနေဖြင့် လူရွှန်း
 သည် တရုတ်ပြည်၏ လုပ်သားပြည်သူတို့နှင့် ရင်းနှီးစွာဆက်သွယ်ခြင်းအား
 ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လေးနက်စွာသရုပ်ဟန်ပါသော သူ၏ အရေးအသားအား
 ဖြင့်လည်းကောင်း ထင်ရှားကျော်ကြားလျက်ရှိပေသည်။

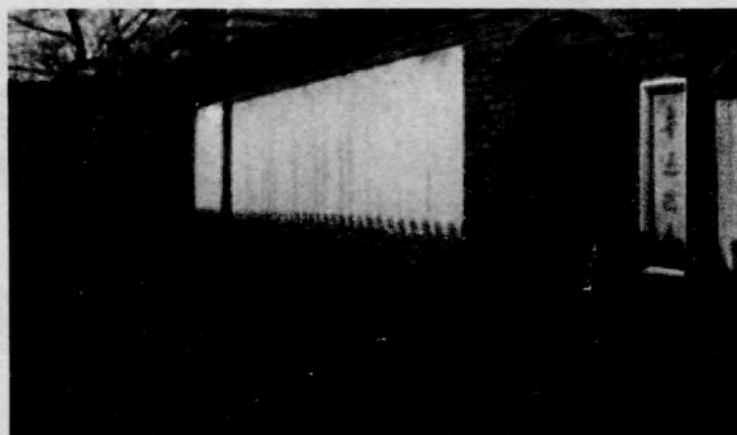
လူရှန်း၏ မိခင် လူဂျီအိ (Lu Jui) (1857-1943)

လူရွှန်း အသက် ၅၀ ပြည့်နှစ် ၁၉၃၀၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင်
ရန်ဟဲမြို့တွင် ရိုက်ကူးသည်။

ရှာအိုရှင်တွင် လူရွန်းနေထိုင်ခဲ့သော အိမ်အဝင်ဝ

ပိကင်းမြို့ရှိ လူရွန်းနေထိုင်ခဲ့ဖူးသော အိမ်အဝင်ဝ

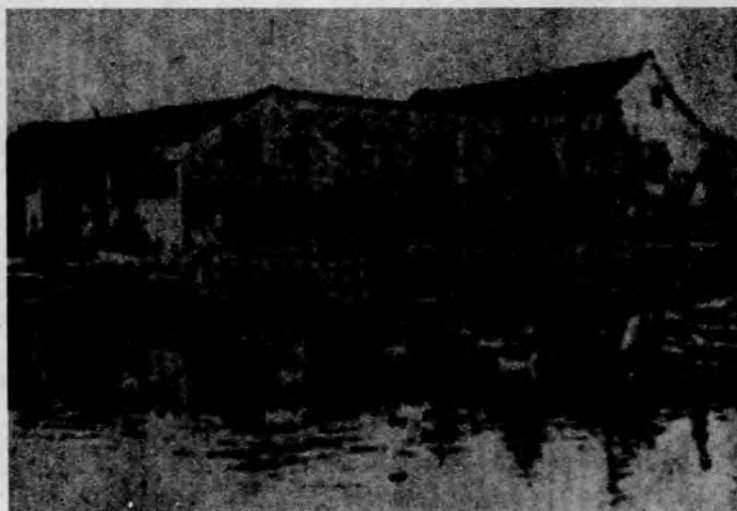
၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ကီယံနန်နယ် ဘုရင်ခံချိန်က လှရွန်းအား ပညာသင်ရန် ဂျပန်သို့
လွှတ်ခဲ့သည်။ တိုကျိုမြို့ကို တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ရင်း ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင်
“ချဲကျိုင်ဒီရေ”အတွက် ဆောင်းပါးများ စ၍ ရေးသည်။

ချဲကျိုင်ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းတွင် လူရွန်း ဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ်အချိန်

ပိကင်းမြို့၊ လူရွှန်း၏အိမ်ကို မြောက်ဘက်မှ တွေ့မြင်ရပုံ၊ ၎င်းအိမ်တွင် ၁၉၂၄ ခု၊
မေလ မှ ၁၉၂၆ ခု၊ ဩဂုတ်လအထိ နေခဲ့သည်။

လူရွှန်း၏ ယောက်ျားမဖွားအေ နေထိုင်ရာ အင်ဆီချီယာအို ရွာကလေး

一九三二年
四月廿
日
攝
於
此

လူရွှန်း၏ အိမ်သားများနှင့် ရဲဘော် ဖိန်ရှဲဖိန်၏ အိမ်သားများအား ၁၉၃၁ ခုနှစ်၊
ဧပြီလ၌ ရှန်ဟိုင်းတွင် တွေ့ရပုံ။

၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့မှစ၍ လူရွှန်းသည် ပီကင်းတက္ကသိုလ်၊
ဖူဂျင်တက္ကသိုလ်၊ ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံနှင့် တရုတ်တက္ကသိုလ်တို့တွင် စာပို့ချခဲ့သည်။
ဤပုံမှာ ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံတွင် စာပေပို့ချနေစဉ်။

လူရွှန်းနှင့် သူ၏မိတ်ဆွေ ယန်ဆင်ဖူး (အလယ်)

心平氣和
此日西曆九月
地授許座年同
己亥歲秋七月
廿七日
原主觀阿子
位明為人
所取也
慶

လူရွှန်းနှင့် ချာချာပိုင်

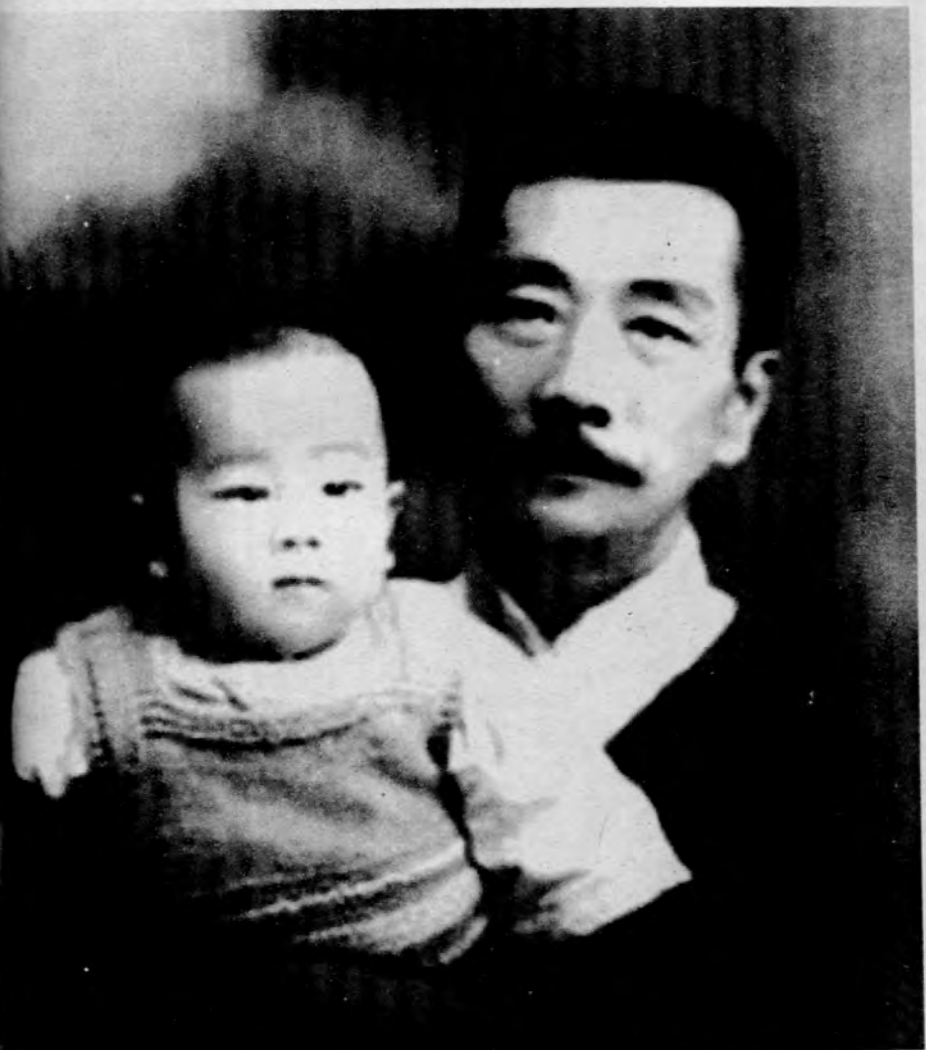
၎င်းပုံမှာ တိုကျိုမြို့တွင် ၁၉၀၄ ခုနှစ်က ရိုက်ကူးခဲ့သည့်ပုံဖြစ်သည်။ လက်ဝဲဘက်မှ
ရပ်နေသူမှာ လူရွန်း၏ မိတ်ဆွေ ဟူရှောင်ရှန် (၁၈၈၂-၁၉၄၈) ဖြစ်သည်။ ယာဘက်မှ
ရပ်နေသောသူမှာ လူရွန်းမှာ ထိုစဉ်က အသက် ၂၄ နှစ်မျှ ရှိပြီ ဖြစ်သည်။

သစ်ထွင်းပန်းချီအကြောင်း ဟောပြောသော ဂျပန်ဆရာနှင့် စကားပြန်လုပ်ပေးသော လူရွှန်းနှင့် အိုင်ပါကလပ်ကျောင်းသားများ (၁၉၃၁ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်မှ ၂၂ ရက်)

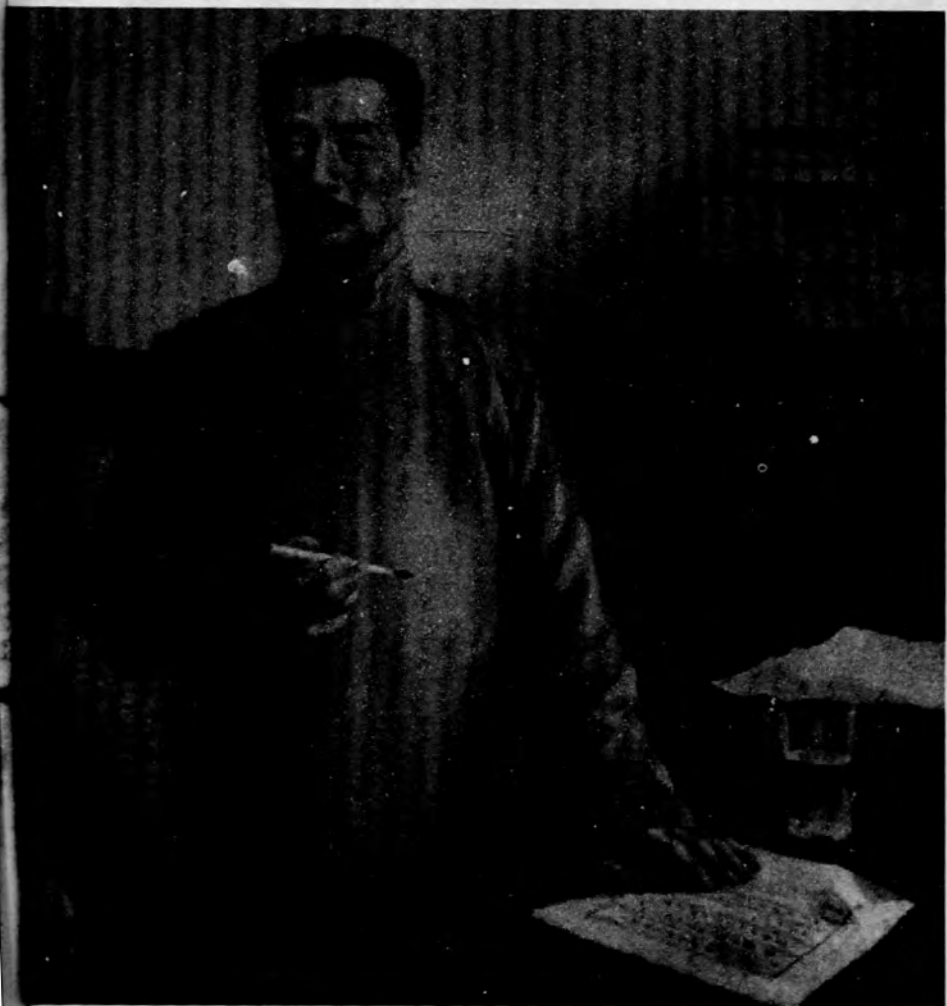
ဂျော့ဘားနစ်ရှော၊ မေဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်၊ ဆေယူအန်ဝေနှင့် အက်ဂ်နီးစ်မက်ဒလေ တို့၊ မေဒမ်ဆွန်ယက်ဆင်အိမ်တွင် ၁၉၃၃ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့က အတူတွေ့ရပုံ။

ဟေယဉ်မှာ ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အောက်
တိုဘာ ၁ ရက်ဟု အမည်ကင်ပွန်းတပ်ပေးလေသည်။ ဤပုံမှာ ဟေယဉ် ၁ နှစ်သား
အရွယ် လူရွန်း အသက် ၅၀ ပြည့်၊ ၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် ရိုက်ကူးခဲ့သည့် ပုံဖြစ်သည်။

လူရွှန်း၏ ဇနီး (ဆုကွက်ပင်)နှင့် သားကလေး ဟေယဉ်
(လူရွှန်း အသက် ၅၃ နှစ်အရွယ် ၁၉၃၃ ခုနှစ်)

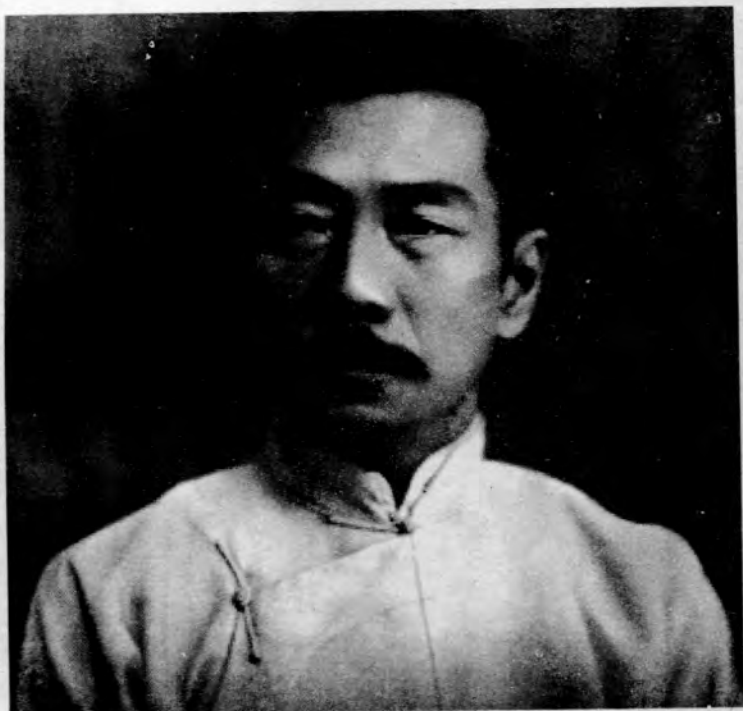

လူရွှန်း၏ အသုဘကား အလွန်စည်ကားလှ၏။

လူရွှန်း၏ အသုဘသို့ လူထုက ပန်းခွေများ အသုဘစာတန်းများ
စိတ်အားထက်သန်စွာ ပေးပို့ကြ၏။

၁၉၃၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလတွင် ရိုက်ကူးသောပုံ

ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အမျိုးသားသစ်ထွင်းပန်းချီပြပွဲသို့ အသွား ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် လူငယ်များနှင့် ဆွေးနွေးစဉ်။
(ဤပုံမှာ လူရွှန်းမကွယ်လွန်မီ ၁၁ ရက်က ပုံဖြစ်သည်။)

尤德先生：

長期的日德教授，我不知道。我的意見，是以爲日文不要
似看諺文就好了，因為他們仿今洋快。至于漢文藝，却實在
有些得之隱失。他們的詞法，方言，筆法于小說中，而沒有完
備的字典，只知問日本人，這可就難事了，然而又沒有偉大
的創作，補償我們外國讀者的苦力。

至日本文要動到看小說，且非一二半解，所需的時間和
力氣，未免過重。亞于學一種歐洲文字，然亦歐洲有大作。是
生何不必預備了日文的力氣，學一種西文呢。

用種之單名的投稿，自由我再亨時，佳先生看特別
不用就是，稿甚他是不比較的。此意印後

苦安

已

上

音

THE TRAIL BLAZED-BY LU HSUN

FENG SHUEH-FENG

Lu Hsun began to write between 1906 and 1909, when he was studying medicine in Japan. He gave up medicine and turned to literature, as he has described in the preface to *Call to Arms*, because he saw a new reel of the Russo-Japanese War which showed the tragic apathy of the oppressed Chinese. This incident shook him to his depths. "After that," he wrote, "I felt that medical science was not so important after all. The people of weak and backward country, however strong and healthy they may be, can only serve to be made example of, or to witness such futile spectacles; and it is not necessarily deplorable no matter how many of them die of illness. The most important thing, therefore, is to change their spirit; and

* See Mr. Fujino in *Chinese Literature*, No.3, 1956

since at that time I felt that literature was the best means to this end, I determined to promote a literary movement."

This deep concern for the fate of his oppressed countrymen promoted Lu Hsun to start writing.

Although the magazine *New Life* which he planned to publish in 1906 never saw the light of day, Lu Hsun tried to set afoot a new literary movement. In 1907 he wrote essays including *On Cultural Bias* and *On the Demoniac Poets*, and during 1908 and 1909 published a number of short stories translated from Russian and East European writers. In *On Cultural Bias* he exposed the reactionary nature of the "Westernizers" among the Ching dynasty ruling class, refuted the views of the reformists who were also becoming reactionary, and boldly criticized the tendency among some revolutionary democrats to keep the people ignorant. At the same time he declared it was necessary to enlighten his fellow-countrymen in order to liberate their spirit. *On the Demoniac Poets* introduced such democratic patriotic and revolutionary poets as Byron, Shelley, Pushkin, Lermontoff, Mickiewicz and Petofi. He pointed out that these poets "based their ideas on revolt, and aimed at action, "and that therefore their works could arouse the spirit of revolt among the people. It was for the same reason that he translated the stories of Russian humanists and rebellious writers among the oppressed people of Eastern Europe. Though these efforts exercised little influence at that time, they

formed the earliest campaign in the movement for revolutionary literature in China, in which Lu Hsun emerged as a revolutionary in spirer of the people. The outstanding feature of his thought at this time-far in advance of other revolutionaries- was that he believed China would be liberated through the awakening of the oppressed masses and the victory of their struggle.

Because these early writing met with little response, after Lu Hsun returned to China in the summer of 1909 he gave up literary work. From 1910 to 1918 he passed through a period of "loneliness," of great significance for his later revolutionary activities and writing; for he experienced the 1911 Revolution and was profoundly after affected by the lesson of its failure. Personal contact with the peasants and the urban poor during this period made him see clearly the underlying causes of the sad lot of China's millions and the basis reason for the failure of the 1911 Revolution. What he experienced and observed at this time and the distress he encountered were later reflected in some of his short stories and essays.

In 1918, on the eve of the May fourth Movement, Lu Hsun started writing again. From this time until his death in 1936, he never rested from his literary work and his revolutionary straggle. In less than twenty years, he made in inestimable contribution to the Chinese revolution, and laid a firm foundation for modern Chinese literature.

He first attracted attention with *A Madman's Diary*. In this story he appears as a great humanist, who

uncompromisingly rejects the feudals system with its ideas and morality. His readers' response was immediate and enthusiastic. They agreed that this powerful protest against feudalism marked a new departure in Chinese literature. This was Lu Hsun's first piece of realist writing, and he went on to write many outstanding works in the same vein.

"As for why I wrote these stories," said Lu Hsun later, "I feel today as I did ten years ago, that I should write in the hope of enlightening my people, write about human life and the need to better it.... I drew most of my characters from those unfortunates in our abnormal society, because I wanted to expose certain evils, arouse attention to them and have them cured."

A Madman's Diary, *Kung Yi-chi*, *Medicine and Tomorrow*, as well as *My Old Home*, *The True Story of Ah Q*, and *The New Year's Sacrifice*, were all written with this in mind. The chief characters in these stories—the madman, Kung Yi-chi, Yun-tu, Ah Q and the rest are all unfortunates in an abnormal society. Lu Hsun made a strong protest against their unhappy fate, and mercilessly exposed and attacked the forces that oppressed them, at the same time giving true expression to their wishes, demands and potential strength. He showed that the only way out was through changing society—through revolution.

For instance, in connection with his immortal work. *The true Story of Ah Q* Lu Hsun declared that he wanted to portary the' silent soul of the people' which had been inarticulate for thousands of years'

grew, faded and withered quietly like grass under a great rock". While portraying Ah Q-ism, Lu Hsun is above all pleading for Ah Q and others like him; and through Ah Q he lets readers see the age-long oppression of the Chinese people. It is here that he shows himself such a brilliant realist. He makes it clear that Ah Q's greatest failing is his habit of deceiving himself as well as others whenever he is defeated, by consoling himself with the thought that he has won a moral victory. This is defeatism. Moreover, not only does Ah Q often forget his enemies and oppressors, he takes revenge on people weaker than he is, assuming the air of an oppressor himself. Lu Hsun shows us that this is simply the result of thousands of years of feudal rule and a hundred years of foreign aggression. Although the Chinese people have always resisted this oppression and fought back, their many defeats have produced defeatism, which combined with the age-old teaching of the feudal ruling class, - that a man should submit to his superiors gave rise to Ah Q's method of winning moral victories, the Ah Q-ism which prevents him from facing up to his oppressors. This is What Lu Hsun tries most to reveal to his readers.

Another thing which Lu Hsun strives to make clear is that, in the continuous clash between Ah Q and his oppressors, Ah Q himself is torn between submission and revolt, and has always an urge to revolt, Ah Q, like all the oppressed, can liberate himself only by smashing his fetters- by revolution- but this strength he does possess. Thus when the 1911 Revolution

comes Ah Q's fate is naturally linked with it; and the fact that he is forbidden to take part only proves that the revolution has failed. Ah Q's urge to revolt is still there; there still remains a revolutionary way out for him. This is Lu Hsun's conclusion.

The True Story of Ah Q gives us a picture of the 1911 Revolution, which failed because the peasants were not mobilized. While exposing and attacking the landlord class, Lu Hsun bitterly criticizes the bourgeoisie as well, which led the revolution. By publishing this story Lu Hsun draws the attention of the leader of the May Fourth Movement to the historical lesson of the 1911 Revolution, indicates the way out, and voices the demands of the people as a whole, of whom the great majority and the most important economically are peasants.

The way out and the people's demands are pointed out as a prelude to hope and to a new for China in *My Old Home*, written before *The True Story of Ah Q*. "I would not like them . . . to have a treadmill existence like mine", he writes, "nor to suffer like Yun-tu until they become stupefied, nor yet, like others to devote all their reenergies to dissipation. They should have a new life, a life we have never experienced . . . The earth had no roads to begin with, but when many men pass one way, a road is made. "This is the only conclusion Lu Hsun can reach after portraying honest Yun-tu who had suffered so much owing to "many children, famines, taxes, soldiers, bandits, officials and landed gentry" that he has become like a wooden ef-

figy. Yun-tu is typical of most Chinese peasants at that time. Though still inarticulate, they were the foundation and chief moving force of the democratic revolution. This story depicts the increasing bankruptcy of the countryside during these years, and predicts the peasant's awakening and the imminence of revolution.

In another significant story, *The New Year's Sacrifice*, Lu Hsun sketches the life of an ordinary working woman. Hsiang Lin's wife is trampled upon, cheated, insulted and abandoned; yet we see her innate goodness, courage and kindness. Because of her pluck, her faith in mankind and the dignity she has acquired, all her misfortunes and ill-treatment cannot break her spirit ;but finally the mental torture caused by feudal morality and superstition destroys her faith and sense of dignity, so that she goes to pieces. Through his deep insight into this woman's heart , Lu Hsun makes a profound analysis of society. He shows the layer upon layer of social pressure which surround this widow like a spider's web. The utterly inhuman Confucian morality, much of it pure superstition, is the focal point of all these pressures. This has power to kill secretly, and the landed gentry rely upon this force. These pressures have always seemed quite commonplace, and all the time Confucian morality and men like Fourth Master Lu have kept claiming their victims in secret. Countless woman and young people perish in silence, unnoticed, not knowing who has killed them. The situation revealed here is more horrifying than that exposed in

A Madman's Diary. At the end of this story, Lu Hsun's brilliant powers of observation are shown most clearly by his discovery that this woman who has shown such fortitude finally comes to doubt the existence of hell, refuses to go on submitting meekly to her lot, and takes her fate into her own hands.

These stories show Lu Hsun's fearlessness in facing reality and exposing abuses. In the effete China of those days, most men had suffered so much that they were no longer sensitive to pain; but Lu Hsun still heard the cry of agony in the hearts of the oppressed, and, felt impelled to express it. His exposure of evil is like a strong beam of light to awaken men. And although he writes soberly, and tries not to let himself be carried away, the more detached he appears the clearer his readers hear the cries of the wretched-cries which come to express awakening and revolt.

In all these stories, Lu Hsun entirely rejects the old way of life and the old society. Readers are convinced that only a complete social revolution can put an end to these evils and the people's agony. *A Madmans Diary*, *My Old Home*, *The True Story of Ah Q* and *The New Year's Sacrifice*-all carry this message. This is also true of *Medicine*, which commemorates a revolutionary of the 1911 Revolution and throws light on the fundamental cause of its failure.

Lu Hsun describes not only the agnoy of the oppressed but also their potential strength, and many of

his stories bring out the fine qualities of China's working people. Hsiang Lin's wife and Mrs. Shan are good, kind courageous women; and the decency of the rickshaw man in *An Incident* is used to debunk the importance of so called affairs of state. In *Divorce*, Lu Hsun describes the pluck of the country girl Ai-Ku, though she cannot get the better of the powerful local gentry. In *In the Wine Shop*, to show up the colourless surroundings he describes a boatman's daughter, Ah Shun, and her passionate longing for beauty and happiness. Her heart, like her eyes, is as pure as "a cloudless night sky- the cloudless sky of the North when there is no wind," *In village Opera* above all, with deep feeling and a fine poetic touch, Lu Hsun describes the goodness of country folk and the intelligence and spirit of their sons. In the same way he describes Jun-tu's childhood.

Lu Hsun also uses Chinese myths and legend as his themes. *Mending heaven* portrays the inventiveness of the ancient Chinese; *Flight to the Moon* deals with the legendary archer Yi; *Pacifying the flood* and *Against Aggression* show us the great Yu and Motzu, hero and sage of ancient China; and *forging the Sword* encourages the weak to revolt against tyrants and to take revenge.

Stories such as *In the Wine Shop. the Misanthrope and Regret, for the Past* describe the disillusionment and struggles of intellectuals at that time. The integrity of characters like Lu Wei-fu, Wei Lien-shu, Chuan-Sheng or Tzu-Chun depends upon whether

or not they believe that society can be reformed. Once they lose this faith, they cease to be true to themselves. Then they have to destroy themselves like Wei Lein-Shu, deliberately compromise like Lu Wei-fu, or surrender like Tzu-chun, who goes home to die exposed to "the sternness of her father and the icy cold looks of bystanders." What makes them lose their faith? Lu Hsun's analysis is clear; Lu Wei-fu and Wei Lien-shu are men who were aroused by the tumultuous events preceding the 1911 Revolution. As young men they had the courage of the madman in *A Madman's Diary* who dared to trample on Mr. Ku's accounts, or the lunatic in the *Ever-Burning Lamp* who dared to defy the old society by shouting "I want to set fire to it all," they were comrades of the young revolutionary in Medicine. Progressive intellectuals at the beginning of the twentieth century did in fact pin their hopes to the victory of the 1911 Revolution; but when they came up against all the forces of reaction which this revolution failed to sweep away, they grow disillusioned. This shows the weakness of these intellectuals. Unless these men who were so full of hope before 1911 learned a lesson from the failure of the revolution and linked their fate with that of people like Lao Chuan, who were beginning to become aroused, there was nothing for them but despair. Chuan-Sheng and Tzu-chun are two young people awakened by the May Fourth Movement. They fail because they depend only on their won little strength to oppose age-old social pressures. Thus Lu Hsun Judged the ideals of intellectuals and young

people according to their relationship with the people as a whole.

So Lu Hsun's standpoint and his motive in writing are clearly seen in his stories.

This is equally true of Lu Hsun's prose poems and reminiscences and, especially, his essays. The most moving passage in his reminiscences are his glowing descriptions of the charm, wisdom and interests in life of peasants and handicraft workers, and the folk art which they create. Most of the prose poems in *Wild Grass*, which describe Lu Hsun's feelings during his struggle against the imperialists and the northern warlords, reveal the courage of a revolutionary intellectual and his experiences in his fight against the powers of darkness. The way in which he conquered despair with hope is in strong contrast to Lu Wei-fu's disillusionment or Wei Lien shu's self destruction.

Lu Hsun's essays form the bulk and the most important part of his literary work.

The age in which he lived and dogged fighting spirit made him look for other weapons besides the short story to enlarge the scope of his struggle on the literary front.

From the standpoint of a fighter as well as an artist, Lu Hsun explained why he adopted the essay form. "Some people have tried to persuade me not to write these short, critical essays", he said. "I am very grateful for their concern, and I know that writing stories is important. But there comes a time when I have to write in a certain way. And it seems to me if there are

such troublesome taboos in the palace of art, I would do better not to enter it, but to stand in the desert and watch the sandstorms, laughing when I am happy, shouting when I am sad, and cursing openly when I am angry. The sand and stones may bruise me till my body is torn and bleeding, but from time to time I can finger the clotted blood and feel the pattern of my bruises; and this is not less interesting than following the example of the Chinese literati who eat foreign bread and butter in the name of keeping Shakespeare company."

So Lu Hsun broke through the existing literary taboos and enlarged the sphere of ideological struggle, creating the "daggers" and "javelins" which he needed in the form of these essays, which he used to fight a way out for himself and his readers at a time when "wind and sand lash your face, and wolves and tigers prowl."

In 1918, a few months after he published his first short story, he wrote *My Views on Chastity and Sutteeism*. From then until his death, he wrote six to seven hundred essays, which provided him with an immense arena, through which he could gallop freely as a pioneer thinker and fighter and give full expression to his artistic genius.

Lu Hsun needed a vast arena because he considered his mission was to "settle old scores and blaze a new trail." He had to have space to observe and analyse every aspect of history and society, to probe into every corner of man's lives, to tear off all disguises, and to attack all enemies he discovered.

The content of these essays is so diverse as to be virtually all-embracing, ranging from fundamental problems of the revolution to such to topics as children's toys. He waged innumerable battles and attacked innumerable enemies; imperialists, warlords, Kuomintang diehards, the men who advocated a return to the past, reactionary writers, "those who trade in revolution," "murderers of the present and future," and "preachers of death." He turned his attention to this great variety of topics because he wanted to indicate and break through to a new way of life for the Chinese people—the entire democratic revolution which was then in the making and the socialist revolution which was to follow. Lu Hsun pointed out that Chinese history from time immemorial was filled with "feats of human flesh" for the rulers and foreign aggressors, because only two fates were possible for the Chinese. They either "longed to be slaves, but could not," or "succeeded in being slaves for the time being". So it was necessary to "sweep away the man-eater, overturn the feasters' tables, and tear down the kitchen," to "create a third type of period hitherto unknown in Chinese history". Thus he said, "Now our most important aims are: first, to exist; secondly, to find food and clothing; thirdly, to move forward. Any impediment to these aims must be trampled down, whether it is ancient or modern, human or supernatural, ancient canon, rare text, sacred oracle, precious idol, traditional recipe or secret nostrum." And finally he declared, "The facts show that the rising proletariat alone will possess the future." Hence he pro-

poses to use "the roaring storm of proletarian revolution" to "sweep clean our land" and "clear away all that is "stagnant, mean and rotten". He was for the Soviet Union and hoped that China would also have a socialist society, because he wanted the oppressed people to live like human beings, and " a brand-new, totally unknown social system to emerge from the depth of hell," so that "hundreds of millions of people might become the masters of their own fate".

It is clear then that the goal which Lu Hsun tried to express and strove for in his stories became more sharply defined in his essays, and he became more confident of its attainment. His important historical role, his great stature, his contribution to political thought and to art, are much more vividly reflected in his essays than in his short stories. Turning his back on the past, he looks towards the future of the people and of China. Except to "strike a blow" he never looked back. No power on earth could make him compromise; no obstruction could stop his advance. He was firmly convinced that the old society and old way of life, with all that was rotten in them, must inevitably perish; and a new society and new way of life must inevitably triumph.

The class struggle and revolutionary problems of these years are also reflected more accurately and comprehensively in the essays than in the stories. In these essays, Lu Hsun's artistic genius expanded more freely and characteristically in step with his mental development as a revolutionary. The enemies

of the people whom he satirises here are too many to count. And he paints vivid and splendid pictures of the people's heroes, ranging from those of past ages who were "the backbone of China, "to the young revolutionaries of his time who fought on und-aunted through a hail of bullets, and the communists with their feet planted firmly on the ground "who battled and shed their blood for the survival of this generation of Chinese." Almost every one of these essays bears the imprint of a brilliant mind, and each is clearly the handiwork of a genius in the creation of types and a master of satirical writing; while readers are moved by the passion of a true champion of the people, with his burning love and hate, his blazing anger, and dauntless, invincible might.

It was as an essayist that Lu Hsun became an outstanding polemicist, and the greatest literary figure of the revolution with his own unprecedented, distinctive style.

The foregoing is a general account of Lu Hsun's writing-short stories, essays, prose poems and reminiscences. After choosing to be a writer, he transformed himself from an ordinary lover of humanity who wanted to cure the diseased into a great humanist who strove to serve all the oppressed. He searched and fought for a way to free humble folk like Lao Chuan, Yun-tu, Ah Q and Hsiang Lin's wife from their wretched fate. He proved loyal to his purpose, advancing in the cause of the revolution. And as soon as he took this road, he was bathed in the light of China's future liberation, and his genius constantly received

new life from the infinite creative powers of the people.

Lu Hsun's sixteen volumes of essays, three collections of stories, prose poems and reminiscences from an encyclopaedia of Chinese society, the people's life and struggles, and the lessons drawn from these during the great historical period from the beginning of the twentieth century to the Thirties. They constitute, above all, a bold declaration of war against imperialism and feudalism, against all oppressors of the people and all the dark, corrupt forces which would obstruct China's advance. Lu Hsun's brilliant works give us the most comprehensive and profound reflection of conditions from the time of the 1911 Revolution, through the May Fourth Movement and the first and second revolutionary wars.

Throughout this period, Lu Hsun remained the central figure and chief representative of the new literature. The realist approach to the theory of art which he introduced to modern Chinese writers were a weapon to reject the old and affirm the new. His own work and his partisanship of socialist realist literature during his later years marked a new stage of development in modern Chinese writing.

Lu Hsun's style distinctively and superbly his own, yet at the same time unmistakably Chinese. He worked for a renaissance in Chinese literature, and because he based his renovations on popular demands he was the firmest supporter of and greatest heir to the best traditions in Chinese literature, with its long and glorious history. From Lu Hsun's taste and style we can

see the wisdom, taste and style of the Chinese working people.

With his roots deep in Chinese culture and with a reformer's zeal, he read widely in foreign literature. His works show the influence of foreign writers-of Gogol in particular, and thus linked Chinese literature with the progressive trends of modern world literature. The way in which Lu Hsun assimilated foreign literary influences and made them a part of China's national culture was of historic significance. For instance, of his earliest works, *A Madman's Diary*, he wrote: "I relied on the hundred odd foreign books I had read and a smattering of medical knowledge.... In 1834, Russian Gogol wrote a *Madman's Diary*... but this later *Madman's Diary* aims at exposing the abuses of the clan system and Confucian morality, and its indignation goes deeper than Gogol's".

Lu Hsun has also explained how his desire to arouse men made him look for suitable means of expression in traditional Chinese art forms, and how this influenced his style. "I do my best to avoid wordiness", he said. "I try to convey my meaning without any frills. Chinese opera dispenses with scenery, and the New Year pictures sold to children show a few main figures only. I firmly believe that such methods suit my purpose; so I do not indulge in irrelevant details, or drag out my dialogue too long".

The scope and profundity of Lu Hsun's thought are paralleled in his art, giving evidence of the most penetrating observation of Chinese society and cul-

ture, and the closest links with the people, To describe events or people, Lu Hsun uses a method he calls "drawing the eyes", which implies conveying the spirit of a thing with the utmost conciseness.

"I forget who first said this", he wrote, "but the best way to convey a man's character with a minimum of strokes is to draw his eyes. This is absolutely correct. If you draw all the hairs of his head, no matter how painstakingly and accurately, it will not be very much use". So the salient feature of his style is the accuracy, penetration and vividness with which he depicts a thing, often in a minimum of words. With a few strokes he brings out a man's chief characteristics. Lu Hsun also expresses ideas by means of concrete images, equally penetrating, vivid and compact. With a few sentences, or just one sentence, he can get to the heart of a matter and convey its innermost meaning. This conciseness and brevity are precisely the most striking characteristic of traditional Chinese poetry and prose.

Lu Hsun's vocabulary is very rich. He paid great attention to language. "Our writing must be easy to read", he once said. "If there is no suitable colloquialism, we may as well use some ancient saying, and hope that some of our readers will understand it. I do not often use phrases made up out of my own head, which only I, or not even I, can understand". The chief source of his language was the living vernacular of the people, their idioms and colloquialisms, and certain tags from old books and classical allusions; sometimes he also

uses expressions coined from foreign words, as well as foreign syntax. Lu Hsun's writing enriched the Chinese language by developing such good features as its conciseness, strength and vividness.

Lu Hsun's satire is simply the most concise delineation and criticism of the dark side of society. "The life of satire is truth", he said. "There can be no satire without a portrayal of the truth". And he put these ideas into practice. His satire is forceful and irresistible, precisely because it gives a true reflection of reality. His satire, combined with his "dagger and javelin" tactics, his fierceness in attacking the enemy, his boldness in analysing and exposing the forces of evil, becomes even more trenchant and sharp. Whatever disguise the enemy may assume, he cannot escape Lu Hsun's javelin or the surgeon's knife with which he calmly dissects a man's heart. Lu Hsun's satire is cool yet full of passion, sharp yet strong. He maintained that satire must be truthful, and at the same time utterly opposed the cynicism which "serves only to make readers feel there is nothing good in the world and nothing can be done about it". In Lu Hsun's satire we can find the simple humour and mockery common to Chinese peasants and folk literature; we can also recognize in him the successor of the satirists in classical Chinese literature. Lu Hsun's genius in this field alone wins him a unique place in the history of Chinese literature.

Finally, as a figure in world literature, Lu Hsun is distinguished by his close links with the working

people of China, and the profoundly Chinese style of his writing.

မင်းသုဝဏ်
(ဘဝနဲ့စာပေ ရက်စွဲသမိုင်း)

- ၁၉၀၉ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဟံသာဝတီခရိုင် ကွမ်းခြံ
ကုန်းမြို့ တောင်ဘက်ကမ်းအရှေ့ပိုင်း ကုန်သည်ဦးလွမ်းပင်နှင့်
ဒေါ်မိတို့က မွေးဖွား၊ မွန်မြန်မာ မျိုးရိုး၊ အမည်ရင်း ဦးဝန်။
ငယ်နာမည်မောင်လှဝန်။
- ၁၉၁၆ အသက် ၇ နှစ်အရွယ် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့၊ ကျားကျောင်းခေါ် ရွှေ
ကျင်ကျောင်းတိုက်(ဆရာဦးဖိုးလှိုင်ကျောင်း)ကနေ မြန်မာစာ
စသင်။
- ၁၉၂၁ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းဖွင့်။ ကျားကျောင်းက ထွက်
ပြီး အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ၂ ဘာသာစသင်။ ကဗျာရေးနည်းကို
ကျောင်းနေဘက် ဦးအာကာသန်းဆီကသင်ယူ။
- ၁၉၂၃ ဇူလိုင် ၃၀ ရက်နေ့ ရန်ကုန်မြို့၊ ဆရာမှတ်ကြီးကျောင်းခေါ် စိန်
ဂျွန်းကျောင်းကိုဝင် ပဉ္စမတန်းတက်။
- ၁၉၂၆ မတ်လ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ အလယ်တန်းစကောလားရှစ် စာမေးပွဲ

- စတုတ္ထရ။ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းမှာ ပထမဆုံးကဗျာ ဖော်ပြခြင်းခံရ။

၁၉၂၉ မတ်လ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို ပထဝီဝင်ဘာသာ ဂုဏ်ထူးနဲ့ အောင်။ ဇွန်လ ယူနီဗာစီတီကောလိပ် ရောက်။ ပဲခူးကျောင်း ဆောင်အလယ်ထပ် အခန်းအမှတ် ၉၁ မှာနေ။
- ၁၉၃၀ ဥပစာတန်း စပါယ်ရှယ်ကျောင်းသားအဖြစ် အရွေးခံရ။ တစ်နှစ် အတွင်း ၁၉၃၀ မတ်လမှာကျင်းပတဲ့ ဥပစာအထက်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်။
- ၁၉၃၁ မတ်လမှာ ကျင်းပတဲ့ ပထမနှစ်ဝိဇ္ဇာ(မြန်မာစာဂုဏ်ထူး)အစမ်း စာမေးပွဲအောင်။ မိဘစီးပွားရေးကြောင့်ကျောင်းထွက်ပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့အမျိုးသားကျောင်းမှာ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဝင်လုပ်။ ကလေးကဗျာများ စတင်ရေးသား။ ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင် ပြန်ခေါ်တဲ့အတွက် အလုပ်က ထွက်ပြီး တက္ကသိုလ်ပြန်တက်။
- ၁၉၃၃ မတ်လ မြန်မာစာ ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်းကို ပထမတန်းက ထူးချွန်စွာအောင်မြင်။ ရွှေဆုတံဆိပ်ရခဲ့။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာ ဌာန အချိန်ပိုင်းနည်းပြ။ ပဲခူးဆောင်မှာလည်း ကျောင်းဆောင်နည်းပြဆရာလုပ်ပြီး မဟာဝိဇ္ဇာတန်းကို အချိန်ပိုင်းတက်။
- ၁၉၃၅ မတ်လ မဟာဝိဇ္ဇာ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးစာမေးပွဲကို ဒုတိယအဆင့်နဲ့ အောင်မြင်။ အချိန်ပြည့်နည်းပြဆရာ ခန့်ခြင်းခံရ။ ပင်းယ ကျောင်းဆောင်ကို ပြောင်းပြီး ကျောင်းဆောင်နည်းပြ ဆရာလုပ်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် မြန်မာအသင်း အတွင်းရေးမှူး၊ တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း အတွင်းရေးမှူး၊ ကောလိပ်ကျောင်း မဂ္ဂဇင်း မြန်မာပိုင်းအယ်ဒီတာ။ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ၊ တက္ကသိုလ်ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းတည်ထောင် ဓမ္မာရုံအုတ်မြစ်ချရာမှာ ပါဝင်ခဲ့။
- ၁၉၃၆ စက်တင်ဘာလမှာ ပညာသင်ဆုရ။ မင်းသူဝဏ်ကဗျာများ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်နဲ့အတူ ပင်းယဆောင်သူငယ်ချင်းများက ထုတ်ဝေ။ အင်္ဂလန်ပြည် အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်သွားရောက်ပညာသင်ယူ။ စိန့်ကတ်သရင်း ကျောင်းမှာ သက္ကတ၊ ပါဠိ၊ တိဗက်၊

အထွေထွေဘာသာဗေဒ ပညာရပ်များကိုသင်ယူ။ အိန္ဒိယကျောင်း
တိုက် သက္ကတပါမောက္ခ အက်ဖ်ဒဗလျူတွမ္မတ်နဲ့ အီးအိတ်ချ်
ဂျွန်တန်တို့ရဲ့ တပည့်ဖြစ်ခဲ့။

၁၉၃၈ အောက်တိုဘာလမှာ လန်ဒန်တက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းနဲ့ အာဖရိ
က ဘာသာရပ်များ လေ့လာရေးကျောင်း (School of Ori-
ental and African Studies) ကို ပြောင်းရွှေ့ပါမောက္ခ
J.A Stewart ဆီမှာ အဘိဓာန်ပြုစုတည်းဖြတ်ရေး (Lexi-
cography) ပညာကို ဆည်းပူး။

၁၉၃၉ ဇူလိုင် ၁၅ ရက်မှာကျင်းပတဲ့ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင်း
သဘင်ကနေ ဘီလစ် (B.Litt) ခေါ် စာပေဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိ။
အောက်တိုဘာ ၁ ရက်နေ့မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မြန်မာစာဌာန
လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် အမှုထမ်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပညာ ပြန့်
ပွားရေးအသင်း ကော်မတီဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်။

၁၉၄၀ မောင်ခွေးဖို့ ကလေးကဗျာများ ထုတ်ဝေ။

၁၉၄၁ သပြေညိုနှင့် အခြားကဗျာများ ထုတ်ဝေ။

၁၉၄၂ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ပညာရေးဌာန ဘာသာပြန်စာပေဌာနခွဲ
မှာ အမှုထမ်း။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်ကစပြီး ပညာ
တံခွန်အသင်းအဘိဓာန်လုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ရန် ခန့်
ထားခြင်းခံရ။

၁၉၄၅ စစ်ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အဘိဓာန်လုပ်ငန်းကို ဧပြီ ၇ ရက်မှာ
ခေတ္တရပ်ဆိုင်း။ ဗြိတိသျှပြန်ဝင်တော့ ကွမ်းခြံကုန်းမြောက်ပိုင်း
မြို့အုပ် ၂ လ လုပ်ရ။ ရန်ကုန်မြို့ မဂိုလမ်းအရေးပေါ် တက္ကသိုလ်
သင်တန်းမှာ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့က စပြီး မြန်မာစာလက်
ထောက်ကထိကအဖြစ် အလုပ်ဝင်။

၁၉၄၆ တက္ကသိုလ်ပြန်ဖွင့်တဲ့ ဇွန် (၁) ရက်မှာ ကထိကဖြစ်လာ။

၁၉၄၇ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့သစ် အာရှတိုက် ဆက်ဆံရေးညီလာခံကို
ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မြင့်အဖွဲ့နဲ့ တက်ရောက်။ မြန်မာနိုင်ငံ
ဘာသာပြန်စာပေအသင်း ဝေါဟာရကော်မတီဝင်။

၁၉၄၈ စာပေလောက စာအုပ်ကို ဆရာဇော်ဂျီနဲ့ တွဲပြီးထုတ်။ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန ဖွင့်လှစ်ပြီး ဌာနမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်။ အဘိဓာန်လုပ်ငန်းကို ပြန်ကောက် ချဲ့ထွင်လုပ်ကိုင်။ မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်း အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်။ အသင်းဂျာနယ်မှာ စာတည်း။

၁၉၅၀ ဝတ္ထုကျော်ထင်ဘွဲ့ ရခဲ့။

၁၉၅၂ အမေရိကန်ပြည် နယူးဟေဗင်မြို့၊ ယေးလ်တက္ကသိုလ်မှာ ဘာသာဗေဒပညာ ဆည်းပူး။ တက္ကသိုလ်မြန်မာအဘိဓာန်ငါးပိုင်း စတင်ပြုစု။

၁၉၅၃ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန စာတည်းမှူး။

၁၉၅၅ သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇော်ဂျီတို့နဲ့ သုံးပွင့်ဆိုင်ခေတ်စမ်းစာပေထုတ်။

၁၉၅၇ မြန်မာနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နဲ့အတူ တရုတ်ပြည် သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဆိုဗီယက်ရုရှား၊ ပိုလန်၊ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား၊ အရှေ့ဂျာမနီနိုင်ငံများကိုလှည့်လည်။

တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်လုပ်ငန်း၊ မွန် မြန်မာ အဘိဓာန် လုပ်ငန်းများမှာ ဝင်ရောက်ကူညီ။ စာပေဗိမာန် မြန်မာစွယ်စုံကျမ်းအဖွဲ့၊ စာပေဆုပေးရေးအဖွဲ့၊ သုခမိန်အဖွဲ့၊ ပန်တျာမူမှန်ပြုလုပ်ရေးကော်မတီ၊ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ကော်မတီ၊ ဥပဒေဘာသာပြန်ကော်မတီတို့မှာ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်။

၁၉၆၁ မတ် ၁ ရက်မှ ၁၉၆၂ မေ ၁၂ ရက်အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန ပါမောက္ခအဖြစ် အမှုထမ်း။

အောက်တိုဘာလမှာ မြန်မာယဉ်ကျေးမှုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နဲ့ အတူ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကို သွားရောက်။ တက္ကသိုလ် စာအုပ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ။ မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်းကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်။

၁၉၆၂ မေ ၁၃ ရက် ပါမောက္ခရာထူးကိုစွန့်လွှတ်၊ ဘာသာပြန်နဲ့ စာအုပ် ထုတ်ဝေရေးဌာနမှာ ပြန်ပြီး အမှုထမ်း။ သီရိပျံချီဘွဲ့ ရခဲ့

- ၁၉၆၅ ပန်းနှင့်ပင်စည်၊ မြန်မာစာမြန်မာမှု စာအုပ်တွေထုတ်ဝေ။
- ၁၉၆၆ မြန်မာနိုင်ငံစာမတတ်သူ ပပျောက်ရေးအတွက် သက်ကြီးစာ
သင်နည်း (၀ ထ က လ သနည်း)ကိုတီထွင်။
- ၁၉၆၈ ပျဉ်းမငုတ်တို စာအုပ်ထုတ်ဝေ။ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နဲ့ စာ
အုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန စာတည်းမှူးအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူ။
ပညာရေးအထူးအရာရှိအဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်။
- ၁၉၇၀ ရေချမ်းစင်စာအုပ် ထုတ်ဝေ။ မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်း နှစ်
၆၀ ပြည့်နှစ်မှာ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အရွေးခံရ။
- ၁၉၇၁ မေ ၃၁ ရက် ပညာရေးအရာရှိအဖြစ်မှ အနားယူ။
- ၁၉၇၃ အင်းလျားကန်သို့ အိုကူးတို့ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၇၅ ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာ နိုင်ငံခြားဘာသာသင်တက္ကသိုလ်၌ ဧည့်
ပါမောက္ခအဖြစ် ၄ နှစ်လုပ်ကိုင်
- ၁၉၈၄ လီယာမင်းကြီးနဲ့ အမျိုးသားစာပေ(ဘာသာပြန်ရသ)ဆုရ။
- ၂၀၀၄ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် ၁၁:၃၀ နာရီကွယ်လွန်။

မြန်မာကျော် ခေတ်စမ်းကဗျာဆရာကြီး
မင်းသုဝဏ်၏စာအုပ်စာရင်း ကဗျာစာအုပ်များ

၁။ ခေတ်စမ်းကဗျာများ-၁	၁၉၃၄
(မောင်စမောင်၊ မောင်ညွန့်၊ မောင်သိန်းဟန်၊ မောင်တိုးအောင်၊
မောင်ဝန်၊ ခင်စောမူ၊ မောင်စောမောင်မောင်၊ မောင်ဘသောင်း)	
၂။ မင်းသုဝဏ်	၁၉၃၆
	(၆ကြိမ်ခန့်ရိုက်နှိပ်ရ)
၃။ သပြေညိုနှင့် အခြားကဗျာများ	၁၉၄၁(ပထမအကြိမ်)၊
	၁၉၄၇ (ဒုတိယအကြိမ်)၊
	၁၉၅၂ (သတ္တမအကြိမ်)၊
	၁၉၆၃(အဋ္ဌမအကြိမ်)
၄။ ပျဉ်းမငုတ်တို	၁၉၆၈
(ကဗျာ ၂၉ ပုဒ်နှင့်ဆောင်းပါး ၂၂ ပုဒ်)	
၅။ အင်းယားကန်သို့ အိုကူးတို့	၁၉၇၃
၆။ မင်းသုဝဏ်ကဗျာပေါင်းချုပ်	၁၉၉၇
၇။ ၉၂ နှစ်ပြည့်မွေးနေ့အမှတ်တရ ကဗျာများ	၂၀၀၁

ကလေးကဗျာစာအုပ်များ

- ၁။ မောင်ခွေးဖို့ ကလေးကဗျာများ ၁၉၄၀
- ၂။ မောင်ခွေးဖို့(၄၅)ပုဒ် ၁၉၈၆
- ၃။ မောင်ခွေးနှင့်မထွေးဖို့ကဗျာများ ၁၉၉၇

ကလေးပုံပြင်များ

- ၁။ နှလုံးလှပုံပြင်များ ၁၉၆၅
- ၂။ ကလေးပုံပြင်များ (၂၄)ပုဒ် ၁၉၆၆
- ၃။ ကလေးပုံပြင်များ ၂၀၀၄
- ၄။ သီချင်းသည်ချိုးကလေးနှင့် နှလုံးလှပုံတိုပတ်စများ

ဘာသာပြန်ကဗျာစာအုပ်များ

- ၁။ တဂိုးစာပဒေသာ ၁၉၆၀(ပထမအကြိမ်)
မောင်ဖြူ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်တို့ တွဲရေး ၁၉၉၀(ဒုတိယအကြိမ်)
- ၂။ တဂိုး၏စာ ၁၉၇၃(ဒုတိယအကြိမ်)
မောင်ဖြူ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ ဒဂုန်တာရာ စသည်တို့နှင့်
- ၃။ ဟိုက္ကူကဗျာမြည်းစရာ ၁၉၈၀(ပထမအကြိမ်)

ကဗျာဆိုင်ရာ စာအုပ်များ

- ၁။ ကဗျာပရိယာယ် ၁၉၆၃ ပထမအကြိမ်
(မင်းသုဝဏ်နှင့် မင်းယုဝေ) တွဲဖက်
- ၂။ ကဗျာရေးချင်စာစပ်သင် ၁၉၆၅ ပထမအကြိမ်

မြန်မာပြန်မှုဆိုင်ရာစာအုပ်များ

- ၁။ စာပေလောက ၁၉၄၈

(ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်-တွဲဖက်ရေး)

- ၂။ သုံးပွင့်ဆိုင် ခေတ်စမ်းစာပေ ၁၉၅၅ ပထမအကြိမ်
သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ် ၁၉၆၁ (ဒုတိယအကြိမ်)
- ၃။ ပန်းနှင့်ပင်စည် ၁၉၆၅(ပထမအကြိမ်)၊
၁၉၉၀ (ဒုတိယအကြိမ်)
- ၄။ မြန်မာစာမြန်မာမူ ၁၉၆၅
(ကဗျာ ၂၉ ပုဒ်နှင့်ဆောင်းပါး ၂၂ ပုဒ်)
- ၅။ ဖိုးသူတော်ဦးမင်း၏ သဘာဝပြကွဲဒိန် ၁၉၆၆
- ၆။ ဖျဉ်းမငုတ်တို ၁၉၆၈
(ကဗျာ ၂၉ ပုဒ်နှင့် ဆောင်းပါး ၂၂ပုဒ်ပါ)
- ၇။ ရေချမ်းစင် ၁၉၇၀
- ၈။ မိုးပေါ်မှာကြယ်တစ်လုံး ၁၉၇၄
- ၉။ အာကာတစ်ခွင် မြေပြင်တစ်ဝန်း ၁၉၇၄
- ၁၀။ မြန်မာစာပေပညာရှင်တွင်းသင်းမင်းကြီး ၂၀၀၄

ခေတ်စမ်းစာပေဆိုင်ရာ

- ၁။ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ
(ခ) ခေတ်စမ်းဝတ္ထုများ ၁၉၃၅ (ပထမအကြိမ်)၊
၁၉၇၆
သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇော်ဂျီ၊ ကုသတို့နှင့် တွဲဖက်ရေး
- ၂။ ခေတ်စမ်း၏ ပန်းသုံးပွင့်ရနံ့များ
သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်

ခရီးသွားစာအုပ်

- ၁။ ခရီးသည် ၁၉၆၅ ပထမအကြိမ်
ဇော်ဂျီနှင့်တွဲဖက်ရေး ၁၉၉၄ ဒုတိယအကြိမ်

ပင်ကိုရေးဝတ္ထု

- ၁။ မေတ္တာနှင့်သစ္စာ ၁၉၆၂
- ၂။ မင်းသုဝဏ်ဝတ္ထုတိုများ ၂၀၀၂

ဘာသာပြန်စာအုပ်များ

- ၁။ လူရွှန်း ၁၉၅၆ ပထမအကြိမ်
- ၂။ လီယာမင်းကြီး ၁၉၈၄
(၁၉၈၄ခု အမျိုးသားစာပေ ဘာသာပြန်(ရသ)ဆုချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်)
- ၃။ နိုင်ငံရပ်ခြားယဉ်ကျေးမှုဝတ္ထုတိုများ ၂၃ပုဒ် ၁၉၉၄

ပါဠိစာပေမှ ဘာသာပြန်များ

- ၁။ ၅၅၀ ဇာတ်ပင်လယ် ၁၉၈၉
- ၂။ ၅၅၀ ဇာတ်ပင်လယ် ၁၉၈၉
- ၃။ ဓမ္မပဒ ၁၉၉၃

ပြုစုခဲ့သည့် အဘိဓာန်ကျမ်းများ

- ၁။ မြန်မာသတ်ညွှန်းကျမ်း ၁၉၅၂
- ၂။ တက္ကသိုလ်မြန်မာအဘိဓာန် ၅ တွဲ ၁၉၅၂-၁၉၆၄
- ၃။ တက္ကသိုလ်မြန်မာသတ်ညွှန်းကျမ်း ၁၉၆၃
- ၄။ မြန်မာ-ဂျပန်အဘိဓာန်

Prof Oho နှင့် Prof Harad တို့အား ကူညီပြုစု

ပြုစုခဲ့သည့် ကျောင်းသုံးသင်ရိုးစာအုပ်များ

- ၁။ ကလေးများအဖို့ ပုံပြင်ဝတ္ထုများ (ပ)၁၉၅၂၊ မူလတန်းအပို ဖတ်စာ

- ၂။ ကလေးများအဖို့ ပုံပြင်ဝတ္ထုများ (၃) မူလတန်းမြင့် အပို
ဖတ်စာ ၁၉၅၂
- ၃။ ဦးကြင်ဥ၏ပါပဟိန်ဇာတ်
ဝိဇ္ဇာမြတ်စိုး(မင်းသုဝဏ်၊ ဖြေဆို၊ ပုလဲခက်(ဇော်ဂျီ)လေ့လာ။
- ၄။ တွင်းသင်းမင်းကြီးအလိုကျ ၁၉၅၃
- ၅။ ဘလ္လတိယပျို့၊ ခက်ဆစ်လေ့လာချက် ၁၉၅၃
- ၆။ မူလတန်းမြန်မာဖတ်စာ ၁၉၅၇
- ၇။ ခေတ်မူလတန်းမြန်မာဖတ်စာ ၁၉၅၇
- ၈။ တတိယတန်းမြန်မာဖတ်စာ(ဦးဝန်-ဦးဘ) ၁၉၅၈
- ၉။ စတုတ္ထတန်းမြန်မာဖတ်စာ(ဦးဝန်-ဦးဘ) ၁၉၅၈
- ၁၀။ မူလတန်းမြန်မာဖတ်စာ(ဦးဝန်-ဦးဘ) ၁၉၆၀
- ၁၁။ ဒုတိယတန်းမြန်မာဖတ်စာ(ဦးဝန်-ဦးဘ) ၁၉၆၀
- ၁၂။ ပထမတန်း (ဦးဝန်-ဦးဘ) ၁၉၆၁
- ၁၃။ တွင်းသင်းမင်းကြီး၏ဘလ္လတိယပျို့ ၁၉၆၁
မြန်မာစာပါမောက္ခ ဦးဝန် (စေတနာ့ဝန်ထမ်းဖြေဆို)
အကျိုးဆောင်ပါမောက္ခ ဦးသိန်းဟန်၊ ပါဠိပါရဂူ ဦးအောင်မိုးကူသည်။
- ၁၄။ ဦးပုညဝတ္ထုလေးပုဒ် ၁၉၆၁
မြန်မာစာပါမောက္ခ ဦးဝန် စေတနာ့ဝန်ထမ်းဖြေဆို၊
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပါဠိ ဝိဇ္ဇာကတ်တိုက်မှူး ဦးသိန်းဟန်နှင့် ဓမ္မာစရိ
ပါဠိပါရဂူ ဦးအောင်မိုးကူသည်။
- ၁၅။ ဗမာ့သမိုင်းပုံပြင်များ ၁၉၄၃
ဦးဘသောင်း၊ ဦးအုန်းဖေ၊ ဦးသိန်းဟန်တို့နှင့်ပူးတွဲရေး
(ဦးသိန်းဟန်နှင့် ပူးတွဲတည်းဖြတ်)
- ၁၆။ အလယ်တန်းမြန်မာစာဖြေနည်း(ခေါ်)
အလယ်တန်းကျောင်းသုံးမြန်မာစကားပြေနှင့် ကဗျာကောက်နှုတ်
ချက်အဖြေပေါင်းချုပ်
- ၁၇။ ရခိုင်သူမြတ်လောကသာရပျို့အဘိဓာန် ၁၉၅၅
- ၁၈။ ရှင်ဥက္ကံသမာလ တောင်ငူဆိုရတုအဖြေ ၁၉၅၉

- ၁၉။ ရှင်ဥတ္တမကျော်တောလားနှင့် လက်ဝဲသုန္ဒရ
ရတုများ ၁၉၆၄
ဦးဝန်၊ ဦးသိန်းဟန်(အတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့ စာရှင်းချက်)
- ၂၀။ ကဗျာဥယျာဉ် ၁၉၆၄
ဇော်ဂျီ၊ ဦးဘ၊ ဦးဝန်တို့ တွဲဖက်စုဆောင်းပြုစု
- ၂၁။ ဂီတဥယျာဉ် ၁၉၆၄
ဇော်ဂျီ၊ တက္ကသိုလ်ဘာကြီး၊ ဦးဝန်တို့ တွဲဖက်စုဆောင်းပြုစု
- ၂၂။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ပတိဏ္ဍကစာစု ၁၉၆၈ ဦးအုန်းရွှေနှင့် ဦးဝန်
- ၂၃။ ရခိုင် ရှင်သီလဝံသ လိဂန္ဓကျမ်း ၁၉၇၄

တည်းဖြတ်သောစာအုပ်များ

- ၁။ ဂါမဏိစန္ဒာပျို့ ဆီမီးခုံရွာစား ဦးရွှန်း ၁၉၃၆
- ၂။ မာလာမြိုင်ကဗျာများ ငွေတာရီ ၁၉၄၇
- ၃။ ရတနာကဗျာများ မင်းယုဝေ+ ငွေတာရီ ၁၉၅၀
- ၄။ ကလေးများအဖို့ ဗုဒ္ဓဝင် နယဉ် ၁၉၅၆
- ၅။ ရွှေတိဂုံဘုရားသမိုင်းပျို့ ၂၀၀၁

